

Published and distributed
under Permit (No. 739) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Massachusetts. By order of the President.
A. S. Bureson,
POSTMASTER GENERAL.
Tel. So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

The Lithuanian Weekly "SANDARA"
Published by the Lithuanian National League of America
K. J. PAULASKAS
Sec'y and Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$2.50
To Foreign Countries \$3.00
"SANDARA"
327 E Street, Boston 27, Mass.
KAINA 5 CENTAL.

No. 17

So. Boston, Mass., Balandžio (April) 28 d. 1921 m.

Metai VIII

Derybos Prasidėjo Baland. 20d.

PIOVIKAMS DOVANOTA.

PRIPAŽISTA AUTONOMIJA VAKARŲ LIETUVAI

NUMUŠA ALGAS 72½%.

Vokiečiai Siulo Alijantams 200,000,000,000 m.

ŠAULIŲ PROTESTAS.

DERYBOS BRIUSELYJE.

Apie prasidėjusias lietuvių lenkų derybas Briuselyje nuo "Elto" gautas toksai kablegramas:

"Balandžio 20 konferencija belgų žemėje prasidėjo. Ministras Hymans pirmininkauja. Lietuvių delegacijon įeina: Galvanauškas, kaip pirmininkas ir losz, Slezevičius, Jurgutis. Be nariai — P. Klimas, Norus, Mit pulkininkas Klešeinskis ir Eretas. Taškas. Lenkų Delegacijon — Aškenazi, kaip pirmininkas, Sukarzewicz, Arciszewski ir Muehlstein, kaip nariai. Aškenazi vis dar nėra Briuselyje. Pirmane posėdyje Galvanauškas pabrėžė, jog reikia, kad lenkai respektuotų Suvalkų sutartį. Balandžio 22 ir 24 Lietuvos Delegacija posėdžiaus su Hymansu. Lenkų delegacija siulo mažesnės svarbos dalykus. Lenkai pasiūlo abiejų valstybių užsienių politikoj koordinaciją. Sekantis posėdis balandžio pabaigoje."

Lietuvos Informacijų Biuras.
25-IV-1921 m.

DERYBOS SU LENKAIŠ.

Bendros politikos ir taktikos dėsniams su Lenkija. Bausmės dovanojimas kai kuriems nubaustantiems Pioviakams. (P. O. W.). Antrosios Amerikos lietuvių paskolos sumanymas yra priimtas Ministerių Kabinete, Greitai svarstys Steig. Seimas.

Balandžio 20 dieną Užsienio Reikalų Ministeris Puryckis turėjo kalbą Seime: Briuselyje prasidėjo pirmos lietuvių-lenkų derybos, Tautų Sąjungai pirmininkaujant. Mes nepriimsime nė unijos, nė federacijos, nė militarinę konvencijų. Musų valdžios politinė linija tose derybose tokia:

- 1) Lenkijos nepulsime.
- 2) Galima duoti Lenkijai laisvą tranzitą geležinkeliais ir Nemunu.
- 3) Draugiškai su Pabaltijos valstybėmis palaikyti bendrus ekonominius ir politinius santykius ir su lenkais.
- 4) Lietuvos Rytams duoti autonomiją.
- 5) Rytų Lietuva insitinkus, jog Vilnius politiniai turi būti surištas su Vakarine Lietuva.

Politinė taktika Lietuvos valdžios tokia: griežto susirėmimo su lenkais vangimas; bet puolant ginsimės, laikysimės sutarties ir pažymėtos demarkacijos (linijų). Taškas.

Balandžio 18, Valstybės Prezidentas Stulginskis dovanojo bausmes, patiens prašant dėlei dvylikos asmenų, kurie buvo Vyriausiojo Tribunalo nusprendimu lenkų P. O. W. (Polska Org. Wojskowa) byloj pasmerkti nuo aštuonių mėnesių iki šešių

metų darbų kalėjime. "Elta". Be to nuo Užsienių Reikalų Ministerio gauta telegramas, jog "Amerikos lietuvių antrosios paskolos sumanymas esąs Ministerių Kabinete priimtas, ir jog greit jį svarstys Steig. Seimas." Lietuvos Informacijų Biuras.
23-IV-1921.

VOKIEČIAI SIULO 200,000,000,000 MARKIŲ ALIJANTAMS.

BERLYNAS, bal. 25. Ant galo vokiečiai apsiėmė mokėti alijantams 200,000,000,000 markių, t. y. beveik tiek, kiek alijantai reikalavo (alijantų buvo reikalauta 226,000,000,000). Svarbiausias nesuitaikymas yra dabar tame, kad vokiečiai reikalauja ilgo laiko išmokėjimui, Prancūzija gi reikalauja tikrų gvarantijų, kad Vokietija išpildys žadėjimus užmokėti.

NORI NUMUSTI MOKESTI 72½%.

FITCHBURG, bal. 21 d. Fitchburg & Grant Yarn audyniocios buvo uždarytos pusę metų, ir nuo pereinamo pamedelio pradėjo dirbti. Darbininkai sako, kad jiems algos yra numuštos apie 72½%. Kitiems darbininkams buvo pasiulyta mokesčiai 14 centų valandai. Išdirbę pilnai 6 dienas, darbininkai uždirtų nuo \$11 iki \$12 savaitei.

O mes taip brangiai mokame už drabužius!

Šaulių Centro Valdybos Atsišaukimas.

Balandžio 20 dieną iš Kauno nuo ašulių Sąjungos Centro valdybos Lietuvos Atstovybė ir gavusi tokiu du kablegramu:

"Visiems Amerikos lietuvių laikraščiams. Mes girdim, kad šauliai yra šmeižiami. Neklausykite vienybės ardytojų. Siunčiame savo atstovą, kurs įrodys šių ardytojų tamsius darbus. Gyvenam ypatingai pavojingą valandą. Mes įtempiam visą pajėgas. Iš jūsų laukiame medžiagiškos ir moralės paramos.

Šaulių Centro Valdyba

No. 4390."

"Lenkai rengiasi mums duoti paskutinį smūgį. Šauliai ruošia jiems atatinkamas vaišes. Reikalinga lėšų. Siųskite kiek galit.

Šaulių Centro Valdyba

No. 4389."

Toksai tat šauksmas pačios Šaulių Centro Valdybos, daromas, kaip reikia spėti, su valdžios žinia, šiuo svarbiu momentu, kuomet Želigowskis Vilniuje didina savo kariuomenę ir ne kokiam tikslui, kaip tik tam, kad ir visą Lietuvą užpuolus ir paver-

gus po lenkų dvarininkų letena. Reikia gintis ir ne tik apsiginti, bet reikia ir tuos susukusius savo lizdą mūsų žemėje lenkus iš Vilniaus ir Lietuvos Rytų išvaryti. Jaučiame, jog subruzdą jau visa Lietuva. Reikia stoti umai, greitai į pagelbą. Gaila, jog Lietuvos valdžia nėra pridėjusi prie šio atsišaukimo ir savo paraginimo.

Paskutiniu laiku aukų plaukimas Lietuvos Gynimo Komitui, Šaulių organizacijai ir Liet. Raud. Kryžiui kiek sumažėjo. Visur šnekama apie bedarbę, o kiti pasako, kad jau gana, ką padėjome. Dabar karo su lenkais jau nėra. Reikalaujama, kad karo stovis visoje Lietuvoje būtų panaikintas. Reikalavimas visai teisingas, bet aiškiai dar perantstovus, iki Želigowskis tebedidina savo kariuomenę, kad ir visą Lietuvą užimt.

Taigi šiuo metu kviečiamos visos be išimties Amerikos lietuvių organizacijos visose kolonijose sukristi ir parinkti Lietuvos apsigynimui, kaip šauliams, Gynimo Komitetui ir Lietuvos Raud. Kryžiui kuodaugiausiai aukų. Nesiteisinkite kiti, jog yra bedarbė. Kas neuždirba, nuo to sunku reikalauti. Bet yra ir tokių, kurie ir šiandien uždirba ir gražiai uždirba.

Pagėidaujama, idant visos aukų butų prisidėjimas stačiai Lietuvos Atstovybės adresu:

Representative of Lithuania,
370 — 7th Ave.,
New York City.

Tuomet galėsime apskaityti, kiek ir iš kur gauta, kiek umu laiku pasiūta. Šiandien teturine kasoje Šaulių Sąjungai vos 1,256.56 dol., iš kurių 841.14 dol. esame šiandien gavę iš surinktųjų Cooper Union New Yorko bendrame lietuvių mass-mitinge. Tat mažmožis.

Taigi darban, visi lietuviai! Visą tą darbą darykite tuoj, kad iki gegužės pirmųjų dienų jau būtų visur aukų rinkimai padaryti ir pinigai prisijūti, nes tikimasi, jog nuo Gegužės 15 dienos jau bus galima stoti naujan darban prie antrosios Lietuvos gynimo paskolos. Taigi pirmą užbaigiame šį darbą.

Lietuvos Informacijų Biuras.
Bal. 21, 1921 m.

LIETUVOS ŽINIOS.

LENKAI SUŠAUDĖ KUNIGĄ.

KAUNAS, III 30 (Elta). Gautomis žiniomis lenkai kovo 22 d. sušaudė Žybalų kleboną kunigą Lajauską, kuris buvo parapijos siustas Vilniun pirkti bažnyntinių daiktų.

LATVIŲ VALDININKAI IR ALGOS.

RYGA, III 30. (Elta). "Novyj Put" pranešimu, latvių valstybė išleidusi valstybės valdininkas 4 algos projektus. Pirmu projektu mažiausia alga 1,500 rub., didžiausia 9,000 rublių per mėnesį; antru projektu nuo 1,600-9,600 rublių mėn.; trečiu projektu nuo 1,800 - 10,800 mėn.; ketvirtu projektu nuo 2,000-12,000 mėn.

Valdininkai padalinti į 20 kategorijų.

Bendra valstybės valdininkų algų suma ir jų šeimų gyvenimui priedai 1921-1922 m. valstybės biudžetu yra pirmu projektu — 664,300,230 rublių; antru projektu — 709,152,576 rublių; trečiu projektu 797,855,916 rub. ir ketvirtu projektu 873,231,480 rub.

SUPAINIOJO VARDUS.

KAUNAS, III. 29 (Elta). Iš Reuterio pranešimo paaiškėjo, kad Ispanija pripažino ne Lietuvą, bet Latvius.

LIETUVOS MOKYKLŲ KONGRESAS.

KAUNAS, III. 30. (Elta). Šiandien 12 val. rytą visų Lietuvos pradedamųjų, aukštesniųjų ir aukštųjų mokyklų atstovams dalyvaujant, atidarytas Lietuvos mokytojų kongresas. Pakviesti ir laukiami iš Latvų, Estų ir Klaipėdos krašto mokyklų atstovai.

SUSISIEKIMAS SU PALANGA.

KAUNAS, III. 30. (Elta). Susisiekimo vice-ministeris inž. Grinkevičius kovo 30 d. išvažiavo į Palangą susisiekimui su pamintąja vieta pagerinti, apžūrēt šventosios upės žiotis ir uostų įtaisymo reikalais.

VAZIUOJA PALANGOS PAIMTI.

KAUNAS, III. 30. (Elta). Šiandien, kovo 30 d., 7 v. vak. specialiniu traukiniu išvažiavo į Palangą, ją iš Latvų valdžios paimti gausi delegacija. Vaziuoja Lietuvos - Latvų sienai nustatyti lietuvių komisijos pirmininkas p. Smetona, p. Yčas, vidaus reikalų min. Skipitis, krašto apsaug. min. Žukas, gynimo komiteto nariai p. Slezevičius, p. Slezevičienė, Seimo nariai su D. Staugaičiu priekyje, garlaivių B-vės atstovas Maj. Petronis, Šaulių Sąjungos atstovas dailininkas Žmuidžinavičius ir kt.

Šiandien 2 val. specialiniu traukiniu vyks į Palangą Kauno karo mokykla ir raitelių ekadronas. Klaipėdos atstovai, pasinaudodami proga, telegrama kvietė kauniečius atsilankyti Klaipėdoje.

PALEIDO LIETUVIUS.

VILNIUS, III. 29. (Elta). Gautomis žiniomis, lenkų vyriausybė paleido iš kalėjimo visus suimtuosius Vilniuje lietuvių moksleivius ir šiaip dvi merginas, sėdėjusias, kaip politinės nusikaltėles.

Lenkų vyriausybė tai padarysi neva dėl Pilsudskio vardadienio.

ATIDUOS PINIGUS.

RYGA, III. 29. (Elta). Musų tam tikro korespondento pranešimu, Latvų Ministerių Kabinetas nusprendė sugrąžinti visiems Lietuvos piliečiams pinigų, kurie jiems buvo atimti vaziuojant pro Latviją ir kurie dabar yra įvairiose Latvų valdžios įstaigose.

("Liet.").

NAUJOS ANGLIJOS SANDARIEČIAI!

Žiemos sezonas jau pasibaigė. Pavasariui atstant kiekvienas žmogus pasijunta linksmesnis ir svajoja, kaip praleisti naudingiau vasarą.

Praslinko keli metai, kaip A. L. T. S. N. A. apskritys susitvėrė, bet dar nebuvo parodęs didelio veikimo visuomenei. Tai buvo trukumai: tai toki, ar ar kitoki. Bet kitiems apskritims pernai pradėjus gyvai veikti ir N. apskritys tuomi nori pasižymėti, t. y., pradėti veikti, kad tuomi veikimu atnešus naują Sanadrai. Valdyba yra pasirijus visokiais budais griebtis prie darbo, kad sujūdinus visus N. A. sandariečius.

Yra šaukiamas apskričio susivaziavimas į So. Bostoną ant gegužės 1 d., kad su kuopų atstovais aptarti, kaip pasekmingiau būtų galima veikti, ir kad tas veikimas atneštų naudą mūsų organizacijai. Užmanymas yra, kad surengus didelį pikniką. Darbas gana didelis, reikalinga spējų ir parėmimo iš kuopų. Tad pareiga kiekvienos kuopos, prigulincios ar ne, išrinkti atstovus į susivaziavimą. Jokių atidėhojimų nedaryti: "tai apsisis ir be musų" Oo ne! Jisų darbas ir visi yra reikalingi. Tad dar paantrinu, kad kiekviena kuopa iš Naujos Anglijos neatbutinai išrinktų į susivaziavimą kiek išgali atstovų. Šimet ant musų, sandariečių, gula didelis darbas, ir mes turime atlikti bėgyje kelių mėnesių. Pirmas — atmokėjimas visų spaustuvės skolų; antras — tai parvartyti plati agitacija tarpe Amerikos lietuvių už "Sandarą".

Kiekvienas narys turi būti darbuotojumas, o ne atidėlioti, gal kas nors atliks tą ir tą darbą. Tad visi be jokio atidėlojimo prie darbo! Jeigu mes nedirbime, tai kiti atėję nedirbs už mus, bet dar pasinaudos iš musų apsnudimo. Atminkite, kad svajonės ir metai negrįžta!

Turiu pridurti, kad man vaziuojant su maršrutu, visokios rusies tamsybės gaivalai visokiais budais griebėsi ardyti, nukramtydami elektros dratas, ištraukdami fiuzus, kad pakenkus prakalboms. Bet matydamai, kad tas nieko negelbsti, tai griebėsi policijos ir kėlimo triuksmų, bet ir su tuomi nieko nepešė. Ir toki žmonės nudienuori apkaustyti kiekvieno darbo žmogaus protą visokiais prietaisais ir izmais.

Ir pakluvęs tarp viršminėtų elementų nesinori tikėti, kad esi tarp žmonių, kurie turėtų nors kibirkštėlę žmoniškumo. Tad musų pareiga, pradėti tikrai veikti ir neleidižiant nei valandėlės veltui. Turime stoti visi, kaip vienas, į kovą prieš tamsybės šmėklą, nežiurint kokiam kailyje butų.

Visi turime apsišarvuoti. Musų šarvos, tai organizacija ir laikraštis "Sandara". Kiekvieno pareiga išnaudoti progą kur tik galima. O mes laimėsime eidami demokratišku keliu. Tad visi valio į susivaziavimą!

A. J. GOTAUTAS,
A. L. T. S. N. A. vice-pirm.

AM. RAUD. KR. LAIŠKAS.
Gerb. Curtis E. Lakeman,
Amerikos Raudonasis Kryžius,
Paryžius, Francija.

Gerbiamaasis:—
Apie penktą valandą šį rytą sugrižau iš Kauno ir Varšavos. Turiu nuo Tamstos kelis laiškus, bet negalėsiu atsakyti į laiką išsiųsti su pirmu kurjeru. Stengsiuos išsiųsti su antru.

Nerimaujame apie Lietuvą, Ten randasi cholera. Ir todėl aš ypatingai nuvykau į Lietuvą. Lietuvoje randame apie keturesdesimtis sergančių su 33 ½ % mirtinumo. Beveik visi sergantieji gyvena Kaune ir apie linkėje. Jog Kaunas neturi centralų vandensio sistemą ir centralų rynnų sistemą, reikiška galimamą ligos išsiplatinimo pavasarį. Apsvarstant visus faktus, turėjome imti greitus ir smarkiai veikiančius žingsnius išnaikinti baidią ligą. Kiek laiko atgal, telegrafavau Paryžiun prisiųsti man 10,000 dozų "cholera - vaccine". Priėmiau į laika. Lietuvoje prižiūrėjau viską ypatingai. Radau jog vieton "cholera - vaccine" geriaus vartoti "tetra-vaccine", kuris netik del choleros, bet ir del karštligės ir paratyphoid. Karštligė randasi Lietuvoje ir patartina vartoti "tetra - vaccine."

Peržiūrėję Kaune tuoj nuvažiavau į Varšavą nupirkti 100,000 dozų "tetra - vaccine." Tuoj prasidės čiepijimas visos armijos, kuomet užbaigsime čiepiinti armiją tuomet pradėsime čiepiinti civiliškus gyventojus. Suprantate, kodėl mes pirmiaus čiepijame armiją — jeigu epidemija išsiplatintų, kariuomenė turės užlaikyti kvarantanostvarką. Aštuonios kvarantanostotys tapo įstaigtos, ir koznastotis turi dvidešimtis lovų, kliniškų del patėmijimo. Tos stotys šiauriose, pietuose ir rytuose. Įsakymai duoti visiems Lietuvos atstovams, jog visos ypatos, prašant vizų įvažiuoti į Lietuvą, turi pirmiaus prirodyti, jog tapo čiepyti prieš cholera. Manyta, jog tie visi žingsniai sulaukys platų epidemijos išsiplatinimą.

Plačios epidemijos galimumas tapo rimtai svarstytas ir tuotarpiniai sutvarkymai padaryti. Inėsta, jeigu padėtis ne pagerės arba taps blogesnė į dvi savaitai, tai karės tiesos bus įvestos Lietuvoje ir visas medikališkas personalas, nepaisant tautų, mobilizuotas.

Visą dalyką apsvarsčiau su Lietuvos prezidentu ir jo kabinetu, visi sutiko, jog vienintėlis sulaikymas epidemijos išsiplatinimo, tai viršminėtas. Suprantate, jog mes tą darysime, jei priversti daryti, nes mes turime pilniausią kooperaciją militariskų ir sveikatos įstaigų. Tikime, jog epidemija bus sulaikyta vartojant budus, kuriuos dabar vartojame.

Pranešime apie dalykų bėgį. Su augšta pagarba,
Edward W. Ryan, M.D.A.R.C.
Komisijonierius Vakarų Rusijos ir Baltijo Valstijų.
P. S. — Pamiršau paminėti, jog visiškai išnaikinome šiltinės epidemiją Lietuvoje ir dabar karštas liuosas nuo tos ligos.
E. W. R.

A. L. T. S. REIKALAI

AUKOS SPAUSTUVES SKOLŲ ISMOKEJIMUL

18 kp. nariai, Cleveland, Ohio: Jurgis Šaknaitis — 2.00, Kazys Bagdonas — 2.00, Agota Aksomaičiūtė — 1.00, A. J. Zdažinskas, New Haven, Conn. — 1.00.

VEIKIMAS PRASĪDĖDA.

Sulaukus pavasario, pradant atgyti visai gamtai, tarpe sandariečių pradeda rodytis didelis judėjimas ir prisirengimas veikti vasariname sezone. Pirmo eilėn stoja Conn. sandariečiai, kurie turėjo savo apskričio suvažiavimą balandžio 17 d., Bridgeport, Ct., kuriame suvažiavę veiklūs atstovai nuo 6 kuopų išdirbo didelį veikimo plėną, kurį pradės vykdyti su pradžia gegužiu. Visų pirmiausiai bus surengta du prakalbų maršrutai, paskui du dideli išvažiavimai ir t. t. Taipgi pradeda rodytis didelis veikimas ir tarp kitų kolonijų sandariečių. Tokiu būdu tikimės, jog įsisiubuos didelis veikimas visose kolonijose. Tad į darbą visi sandariečiai! Kuriose valstijose dar nėra sudarytų apskričių, koveikliai sušaukite apieilinkiu kuopų suvažiavimą, sudarykite apskritį ir bendromis jėgomis pradėkite veikimą. Rengkite išvažiavimus bei draugiškus vakarėlius, kuriuose arčiau supažindikime amerikiečius lietuvius su Sandara ir jos darbais, nes mums visiems yra gerai žinoma, jog grobionis lenkas dar nebėr išsikėtęs savo kruvinus nagus; ir kas valanda tyko išplėsti iš Lietuvos krutinės širdį. Tad mes, sandariečiai, privalome budėti kas valanda, privalome pasistengti skaitlingiau sudurtinti savas eiles, kad galėtume dar daugiau pasidarbuoti savo Tėvynei, negu kad iki šiolei.

Tad stokime visi į bendrą darbą. Visų pirmiausia padvigubinkime savas jėgas, ir tokiu būdu pasidvigubis ir mūsų darbai. Koveikliai užkirsime kelią tiems visiems "vadams", kurie daugiau rūpinas savais interesais, negu Tėvynės reikalais, stengkimės nušviesti tas aptamšintas padanges, po kuriomis šiandien gyvena dalis mūsų brolių. Tegul jie pilnoje šviesoje, aiškiai viską pamatys ir stos į darbą sykiu su tais, kurie dirbo ir tebedirba tikrą Tėvynės darbą.

K. J. PAULASKAS,
Sandaros Adm.

Iš A. L. T. S. Kp. Veikimo.

RACINE, WIS.

Vietinė A. L. T. Sandaros 35 kuopa bal. 11 d. buvo surengusi prakalbas gerb. Dr. D. Alseikai. Gerb. svečias savo kalboje aiškino rytų Lietuvos reikalus, visos Lietuvos ir apie prijungiamą Klaipėdos krašto prie Didžiosios Lietuvos. Taipgi nurodė lietuviams, norintiems keliauti į Lietuvą, kaip pinigų vežti ir t. t., kvietė, kad kuris turi pinigų ir jaučiasi, kad mano kokį darbą užimti ir jį atlikti, tokie esą Lietuvai žmonės pageidaujami. Buvo renkamos aukos Vilniaus atvadavimui nau "Zulikų." Aukojo po \$2.00: Jonas Marozas, J. Pilipas, V. Kvedaras; kiti po mažiau — viso surinkta \$13.00.

Taipgi pirkto keletas lietuvių "Varpo" B-vės akcijų ir dauguma pasizadėjo ateityje pirkti. Žmonių į prakalbas susirinko virš poros šimtų.

Pastebėtina, kad komunistiškos davatkos pabaigus prakalbą kėlė lermą. Apleisdami svetainę sudarė tikrą "kačių koncertą." Mat komunistų davatkos

Alseikos prakalba nepatiko kam aiškino apie Lietuvos reikalus, o ne apie Rusiją?! Tie mūsų karštagalviai tikri išgėdogaiviai. Matomai, jiems reikės ateityje parodyti, kaip reikalinga užsilaikyti atėjus į masinį mitingą.

Bal. 13 d. Doros žmogus Dr. Rutkauskas atklankė racinčius ir bažnytiniam sklepukyje laikė spycių, ašarodamas ir dievo baimingai aiškindamas katalikų vieros reikalus, meldė, kad duotų aukų šventiems. Bet kam šventiems tų pinigų reikia? Nesuprantama, nes dabar Lietuvos kunigai — klerikalai visus šventuosius sukiojo prie darbo. Štai Sv. Juozapas prie medžių piasavimo, Sv. Zita drapanas plauti, Sv. Kazimierą knygų spausdinti (žinoma, ne lietuviškų, tik lenkiškų). Jei žmogus dirba, tuo laiku nėra reikalo jį remti aukomis, tad ir suminėti šventieji turi darbus Lietuvoje, kam dar tos aukos?

Rutkauskas, taip sakant, atlaikė šventas prakalbas. Kas žodis, tai vis minėta šventas: šventas toks ir toks ir t. t.

Tiek gerai, kad jau ir spangiausias parapijonas klerikalų išnaudojimą pradeda suprasti ir vis mažiau remia jų klia. Broli katalike! jei turi atliekamą centelį, tai aukuok Gynimo Komitetui ar L. G. D. Per tas įstaigas tik Lietuva sušėpsi. Iki šiol kad ir darei klaidą, tai žinau, kad tas įvyko iš nežinojimo, bet toliaus neremk Mostowskių, Gabrijadų ir Co., nes tie Romos vilniugai tau už tavo sudėtus centus nori nukalti verguvs retėžius ir buti bosais ant laisvo protavimo. Tad neremkime jų.

Vaidyla.

WORCESTER, MASS.

"Lizdas Naminio Liuto" Scenoj. A. L. T. Sandaros 16-tos kuopos teatralis skyrius, po vadovybe B. Mingilo, bal. 14-tą d., Lietuvių svetainėje vaidino triveiksmę dramą "Lizdas Naminio Liuto." Vaidinimas techniškai atžvilgiu pusėtinai gerai išėjo. Publikos buvo taipgi skaitlingas buvęs atsilankiusių. Šis veikalėlis antru kartu čia buvo iššiamas, bet, sako, šį kartą buvo gyviau suloštas. Veikiančios ypatos buvo sekančios: B. Mingilas lošė Nikodemo rolėje; jo žmona — p-lė Juzė Rautkytė; jų vaikai: Rožės rolėje buvo buvo žymi vietos dainininkė p-lė I. Avietėnaitė; Rapolo rolėje — V. M. Čekanauskas; Jokubo rolėje — K. Budinavičius; jų berno rolėje — P. Jasiūnas; jų kaimynas — Rokas F. Skliutas; Marcijona — jo žmona — p-lė O. Šarkaitė; Julius, jų sunus — J. Kamanudulis; Augustas, prusas vertėivis V. Ambrazevičia; Dešimtininkas — A. Martišius.

Visi lošėjai gerai vaidino, bet reikia pažymėti, kad p-lė J. Rautkytė, motinos rolėje labai jausmingai lošė, nors jinau buvo biskį susirgus tuo tarpu, vienok sulošė geriaus negu jinau pati tikėjosi. P-lė O. Šarkaitė taipgi smagiai vaidino. K. Budinavičia turėjo sunkiausią rolę, bet jis jau įpratęs scenoje, ir, galimai sakyti, kad šis vaikas turi gabumą scenoje; kiek man teko patirti bei matyti jį lošime, jis visada parodo reikalingą gestikuliaciją.

Antra dalis programo buvo dainos ir muzika. Toje dalyje programo dalyvavo šie asmenys: žymus tenoras — dainininkas, P. Skrickis; p-lė Izab. Avietėnaitė, V. Timinskaitė, piano solo p-lė V. Paltanavičiūtė ir piano — smuikos duetas, p-lė Valentina Paltanavičiūtė ir J. Rautkys. Solistams: p-lė I. Avietėnaitė ir P. Skrickiui, pianu

akompanavo Albert Ereksion; p-lė V. Timinskaitėi akompanavo p-lė Abraščinskaitė.

Šis sandariečių vakaras buvo viens iš gražiausių, nes buvo labai įvairus, jame dalyvavo gabūs vietos dailininkai. Atidarant vakarą, kp. pirm. V. M. C. perstatai perb. "A. L." red. J. Baniulį, kuris trumponje įžanginėje prakalboje priminė publikai, kad A. L. T. Sandara kas-kart stiprėja; ši organizacija turi gražų bei prakliną idealą: šioje organizacijoje dalyvauja žymesni lietuviai veikėjai bei lietuvių dailininkai. Butų labai girtinu dalyku, kad vietos lietuvių skaitlingai rašytusi prie šios organizacijos. Vakaras užsibaigė, publika buvo labai patenkinta šiuo vakarėliu. Sandariečiai mano ateityje parengti gražių vakarų.

BRIDGEPORT, CONN.

Vietos Sandariečių Darbuotė.

Balandžio 17 d. buvo konferencija A. L. T. S. Conn. valstijos Apskričio. Dalyvavo delegatai nuo 6-šių kuopų, taipgi dalyvavo ir Sand. Administratorius, gerb. K. J. Paulauskas, buvusis Apskričio raštininkas. Posėdį atidarius, K. J. Paulauskas, pasakė trumpą prakalbėlę, paaiškindamas dabartinį Sandaros stovį, kaip tai spaustuvės ir abelnai visos organizacijos, kas visiems konf. delegatams buvo žingeidu išgirsti. Adm. paminėjo, kad Sandaros Centralinė Valdyba praktiškai pasielgė išleisdama Paskolos Notas, kas pagalbės spaustuvės skolų išmokėjimui. Paašikėjo, kad daugelis iš sandariečių mielai pritarė tam darbu ir perka paskolos notas. Šioje konferencijoje iš svarbiausių nutarimų liko nutarta pirkti paskolos notų už \$50.00 Apskričio vardu iš Apskr. izdo. Nutarta rengti prakalbų maršrutą Conn. valstijoje kalbėtojui gerb. A. J. Gotautui, kuris lankos šiuo laiku Pensylvan. valstijoje. (Gerb. Gotautas jau yra sugrįžęs Bostonan. Red.).

Vėliaus rengti antrą maršrutą kalbėtojais p-lėi Baltrukoniutei iš Clevelando. Iš kalno galima tikėtis, kad šiam sezonui Conn. sandariečiai turėsim progą pasididinti narių skaičiumi. Taigi vietinė 15-ta kuopa turime pasiežti platų programą auštant pavasario laikui. Jei visi su energija stosim į darbą, tai ir darbo vaisiai pasirodys gausingi.

Turiu už garbę priminti, kad jau keletas 15 kp. narių pirkto pask. notas ir daugelis pasizadėjo pirkti. Jei kas norite pirkti pask. notas, vietos nariai kreipkitės pas kp. izdin. A. Sapiegą, 271 Atlantic St. A. L. T. S. 15 kp.

Korespondentas.

WORCESTER, MASS.

Balandžio 14-tą dieną A. L. T. S. 16-ta kuopa statė scenoje Br. Vargšo trijų veiksmų dramą "Lizdas Naminio Liuto". Pirm perstatymo kalbėjo "Amerikos Lietuvis" redaktorius J. Baniulis. Kadangi vakaro programmas buvo susidedantis iš dviejų dalių: muzikalės ir teatralės, tai prakalbai paskirta tik kelioliką minučių, tačiau kalbėtojas pritaikė prakalbą, kad ir trumpą, bet daug reiškinčią. Veikalą sulošė šios ypatos: Nikodemo rolėje — B. Mingilas; Alzbietos — J. Rautkytė; Rožės — I. Avietėnaitė; Rapolo — V. M. Čekanauskas; Jokubo — K. Budinavičius; Pilypo — A. Martišius; Kaimyno — F. Skliutas; Marcijonos — O. Šarkaitė; Julius — J. Kamanudulis; Vertėivis — V. Ambrazevičius; Dešimtininko — A. Jasiūnas. Veikalas, nors gražus, bet trumpos rolės, aktoriams nėra kur gabumai parodyti. Bet šį sykį sulošta gana gerai.

Prisiminus keli metai atgal, kuomet viršinėta kuopa nu-

siskundė savo silpnumu, dabar jau turi jėgą, su kuria galėtų ir didelius veikalus perstatyti.

Muzikalę programą išplėdė šios ypatos: p-lė V. Timinskaitė, soprano solo; p-lė V. Paltanavičiūtė, piano solo; P. Strickis, tenoro solo; p-lė J. Mitrikaitė, piano solo; J. Rautkys, smuika solo. Muzika ir dainos darė labai malonų įspūdį, nes dalyvavo vietos rinktiniai solistai. Dar buvo du jaunuoliai, kurie akompanavo dainininkams. Didelė bedarbė, bet publikos buvo gana skaitlingai. Ši kuopa turtinga daile, ir dar daugiau galės pasididžiuoti tais jaunučiais dailės pumpurais, kuomet pražidės visoj pilnybėj.

Tea Buves.

PITTSBURGH, PA.

Atsakymas Komunistams. "Laisvės" No. 93 tulas Vakarinis giriasi, kad tautininkai bijo stoti į viešas diskusijas. Teisybė, kad mūsų komunistai, prisidengę L. D. L. D. vardu, kvietė A. L. T. S. 36 kp., bet kas su tais gali diskutuoti, kurie ne taip manančius tai "svolačiais" išvadina? Kad Dr. Alseika čia laikė prakalbas, tai komunistai pradėjo kelti triukšmą, norėdami prakalbas išardyti. Tada publika pareikalavo, kad A. Vestarta prašalintų iš svetainės, o jis, A. V., išeidamas pasakė: "gerai, aš išeisiu, o jus yra "svolačiai". Na, sakykite, kas su tokiais nepraustaburniais gali stoti į diskusijas? Butų tik savęs nužeminimas. Kada žmogus apsilienkia purvyną, tai tas nereikia, kad jis bijo, bet tik nenori čėverkyti išsipurvinti. Tai ir A. L. T. S. 36 kp. ne iš baimės nestojo su komunistais į diskusijas, bet tik nenorėdami savo gerą vardą gadinti. Į diskusijas galima stoti su žmonėmis, kurie turi supratimą apie tą reikalą, bet ne su komunistais, kurie neturi mažiausio supratimo. Jau pati tema parodo mūsų tų "susipratusių darbininkų," kad jie nežino, ką jie kalba: "Ar privalo Lietuviai darbininkai remti dabartinę Lietuvos Valdžią?" Na ir diskusuok žmogus su tokiais, kurie nemoka atskirti valstybės nuo valdžios. Mes remiame Lietuvos nepriklausomybę, o ne dabartinę valdžią. Kada Lietuva bus nepriugulminga, jie pasirinksi valdžią, kokią jie norės, nes dabartinė valdžia nėra amžina: ją pastatė žmonių išrinkti atstovai ir gali prašalinti ją, jei neatliks savo pareigų. Tai taip, vyručiai! norėdami kvieisti į diskusijas kitus, turite patys išmokti atskirti ir suprasti, kas yra valstybė ir kas valdžia.

Soho Bedievis.

SUSIRINKIMAI

WIKES BARRE, PA.

A. L. T. Sandaros 55-ta kuopa laikys mėnesinį susirinkimą utarninko vakare gegužės 2 d., 1921 met., paprastoje vietoje. Draugai! malonėkite atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarti, kaip tai: D-ras Alseika lankysis mus mieste gegužės 8 d., 1921 m., ir mano surengti sandariečių 55-tos kuopos šią vasarą išvažiavimą. K. Demikis.

PITTSBURGH, PA.

A. L. T. Sandaros 36-tos kuopos Pittsburgh, Pa., bus mėnesinis susirinkimas pirmo nedėdienio vakarą, gegužės 1 d. L. M. Dr-jos svetainėje, 142 Orr St., Soho. 7:30 val. vakare. Visi sandariečiai malonėkite atsilankyti, nes daug yra pranešimų ir daug reikalų apsvarstyti. Taip pat butų gerai, jei žėdnas atsivestų savo draugus prisirašyti. Tuo po Sandaros aptarimų bus ir antras mitingas, tai L. P. Sąjungos. Malonėkite ir čia visi dalyvauti ir bus galima naujiems pristoti. Sandariečiai, praneškite ir savo draugams. A. L. T. S. ir L. P. S. Sekr. Juozas Virbickas.

Dar Vienas Klerikalų Išmislas.

"Draugo" No. 87, patėmijau korespondenciją iš Akron, Ohio, kurioje sako, kad ten darbai pradėjo eiti gerai, ir ima darbininkus tukstančiais. Bet darbo jieškantieji yra nuo darbdavių reikalaujami, kad parodytų paliudijimus nuo kun. arba pricerių ir klausiami, prie kokios bažnyčios piguli. Negalintieji parodyti tokių paliudijimų, dažnai negauna darbo. Paskui pamu "Darbininko" No. 44, žiurion, kad ir čia telpa tą pati korespondencija ir po ja yra to paties Akronišio pasirašyta. Apie darbus ir paliudijimų reikalingumą yra žodis į žodį, kas buvo "Drauge" rašyta, bet ant galo sako: kuriems bažnyčios nereikia, tai darbdaviai atsako: "gyvuliui darbo neturi."

Imant iš tų dviejų vienos pakraipos klerikalų laikraščių, matome, kad tai yra niekas kitas, kaip tik klerikalų paprastas melas. Nes teisybė visur ir visados vienai skamba. O čia, kaip kuris imislinio, taip ir paršė. Žinoma, tas nelabai stebėtinas dalykas. Jei dirbtuvės savininkas yra katalikas, tai jis to ir reikalauja, nes katalikai nepripažįsta žmonių laisvės, ir jai turėtų galę, tai po prievarta padarytų visus katalikais. Kaip ten nebūtų, bet matyti, kad mūsų kunigų laikraščiai labai iš to džiaugiasi, kad kokia dirbtuvė pradėjo tikybos laisvę varžyti.

Bet ar mūsų klerikalai sustoja pamąstyti nors truputį, kas su jais atsitiktų, jeigu visos kitokių pažiūrų dirbtuvės pradėtų jų pasekėjus iš savo dirbtuvių šalinti? Ar turėtų užtektinai savo rušies dirbtuvių, kad visus aprupintų? Dabar kalbant apie laisvę. Visas pasaulis šiandien šaukia, kad: laisvė turi buti pripažinta kaip tautoms, taip ir pavieniems žmonėms, o čia aiškiai pasirodo, kiek apie laisvę tesupranta katalikai ir kaip jie ją gerbia. Jie tik tiek supranta apie laisvę, tai kad jiems butų duota laisvė kitus už lanciugo prisirišus vadžioti ir laikyti sau už vergus. Jei jie to negali daryti, tai sako, kad jiems laisvės nėra. Broliai ir sesutės, lietuviai! Bus tas pats ir mūsų Tėvynėje, jei Lietuvos žmonės neprieis prie greito susipratimo, kad kunigija reikia vyti lauk iš Lietuvos valdžios, nes ji nori ne valstybės reikalus ten stiprinti, bet klerikalūs ten stostus budavoti.

Jei kunigija apims valdžią, savo rankas galutinai ateinančiuose rinkimuose, tai Lietuvoje nebus vietos lietuviams, bet tik katalikams. O kas yra tikrieji jų vadinami katalikai? Nugį bajorai, lenkai ir dvarponiai. Atminkite, jog visi, kas jis nebūtų, nori, kad Lietuvoje butų Laisvė tikėjimui, spaudai ir žodžiui. Ar gali kunigija mums laisvę duoti? Tai tuojaus aš jums aiškiai prirodysiu. Monarchija, kokia ji nebūtų, pilnos laisvės šaliai duoti negali, nes ji nepripažįsta, kad patys tos šalies žmonės rinktų sau tvarkvedžius. Taigi, kad turėti pilną laisvę, šalis turi buti respublikoniška ar demokratiška. Bet katalikai negali buti respublikonais arba demokratais, taip kaip ugnis negali buti vanduo, nes jie eina visados vienas prieš kitą. Jei ugnies spēka yra didesnė už vandens, ir susiduria viena su kita, tai vanduo pavirsta garais ir išeina ir debesius ir pasiilieka viena ugnis. Jei vandens spēka didesnė, tai ugnis turi užgesti ir palieka vienas vanduo, bet abudu sykiu niekad negali buti.

Pamatas katalikiško tikėjimo yra, kad vienas galingas žmogus turi viską valdyti, o kiti visi žmonės buti jį vergais, kaip prie Rusijos caro. Ar jus esate matę kur tokią demokratiją?

O čia išeina prieš mus kunigija ir pučia savo burbulą mums į nosį, kad jie yra krikščionys demokratai. Mat jie prisidengė demokratijos vardu, nori įgauti Liet. valdžią į savo nagus ir lupiti kailį biednam valstiečiui taip, kaip lupo baudžiavos laikais. Nei vienas iki šio laiko nebuvo dar taip aiškiai išėjęs kas link katalikiškų pamatų kaip kad išėjo Milwaukee, Wis. Arkivyskupas S. G. Messmer. Štai jo paties tikri žodžiai. "Katalikai turi aiškiai suprasti ir žinoti, kad katalikų tikėjimas nėra Respublika ar Demokratiija, bet Monarchija. Tie, kurie mano, kad kas turi buti valdoma pačių žmonių išrinktais valdomais negali buti katalikiškai". Manau, kad šis jo pranešimas gali duoti gerą supratimą kiekvienam sveiko proto žmogui, kuris maž-daug protauja.

Pr. Zakareviče.

DIRBKIME, O NAUDA BUS.

Brangūs Viengenciū: — Pereitą savaitę praskambėjo džiuginanti žinia iš anapus vandenio, kad Palanga tapo priskirta Lietuvai, o tas kitaip ir negalėjo buti. Palanga buvo mūsų, turėjo buti ir yra mūsų, nežiurint, kad tame svetimi gailvalai dėjo didžiausias pastangas, kad išplėsti iš mūsų tą kraštą.

Ne kitaip bus ir su Klaipėda. o apie Vilnių mažiausios abejonės negali buti. Šis visas reikalas rimtais keliais virsta mūsų šalies naudon. Žinoma, pasidėkavojant mūsų gabiems diplomatams, narsiai kariuomenei, pagaliaus visos Lietuvos liaudies tvirtam nusistatymui, kad žuti ar buti, o neatsisakyti nuo tų kraštų, kurie yra mūsų, ir jei ne šiandien, tai rytoj, tik taip ir turės buti.

Mus, Amerikos lietuvius, tos žinios didžiai džiugina, užtai, kad mes prisidėjome visokiomis aukomis ir paskola sutvirtinti ir atsiekti pasirizimus mūsų brolių ten gyvenančių.

Broliai ir sesutės Amerikiečiai, kad dar geriaus užtekdavus mūsų darbus Lietuvoje, padėkime jai ekonomiškai atsistatyti, ir šiame reikale viena iš didžiausių mūsų užduočių ir reikalingiausia iš ekonomiško atžvilgio pareiga sustiprinti ir išauklėti Lietuvos laivyną, kuris patarnaus visokiuose reikaluose mūsų šaliai susisiekti su plačiu pasauliu. Šiame darbe jau yra graži pradžia padaryta: jau kelioliką laivų dirba ant vandens, jau trispalvė vėliava plevėsuoja ant jurių. Bet kiek dar smaugumo butų, kad po priedanga tos trispalvės vėliavos plaukiotų laivai, ant kurių mūsų broliai ir sesutės keliautų iš svetimų kraštų į savo Tėvynę. Kiek tai džiaugsmo butų, kiek tai vargo sumažintų, kiek vilties ir naudos ateičiai butų!

Mes, Amerikos lietuvių, tą lengvai galėtume padaryti, jeigu tik pas mus noras butų, o noras turi rasti, nes to nuo mūsų prigintis reikalauja. Mūsų motina to prašo, todėl, broliai ir sesutės, petys į petį stokime prie šio praklinaus darbo ir išauklėkime mūsų laivyną, pirkdami Lietuvos Garliavų Bendrovės akcijas. Viena akcija parsiduoda po \$33.00. Jas galite gauti pirkti beveik kiekvienoje didesnėje kolonijoje pas vietinius agentus, taip ir iš centro, po žemiaus nurodytu antrašu.

Taigi, gerbiamašis lietuvi, prie darbo, o nauda ir pačiam bus, nes savo kapitalą įdėję į gerą pramonę, podraug ir šaliį prigelbėsi ekonomiškai sustiprinti. Tiktai dirbkime, o nauda visiems bus.

Norint nusipirkti akcijas arba gauti platesnes informacijas, visuomet kreipkitės sekancijai:

Lithuanian Steamship Line,
15 Seymour St., New Britain, Ct.

Iš Miko Petrausko Dienyno

(Taša).

Kipras ir kiti pradėję išeidinėt iš vagonų, nors buvę dar draudžiamia ir prisiartinę prie civilių žmonių ir jie pradėję su jais rėkti: "Valio Lietuva!" — kiti rusiškai sveikino ir ten susipažino su keletu žmonių (nors veik visi buvo Vilniaus gyventojai) — ir vieną jų dabar susitiko. Tuos civilius žmones bolševikai suareštavę vežėsi, bet Lietuvos kariuomenė užstojo kelią ir perkošė bolševikus per kostuvą, kad daug ko iš Vilniaus neišvežtu, nes jie vežė ką tik sugriebdavo. Tad ir tuos civilius, kaip Lietuvos piliečius, nuo bolševikų atėme. Tasai civilis žmogus vienas Vilniaus žydų, gana žinomas kaip mokytojas žydiško instituto, tai jo lietuviams entuziazmui nėra galo.

Šiandien musų burelis aplankė Gediminkalnį. Kalnas nei kiek neatsimainė, vis taip sau ramiai į gyventojus žiūri, kaip ir pirmai, tik ant kalno ir viršuje bokšto plevėsuoja Lietuvos Valstijinė vėliava. Augk ir žydėk, Brangi Tėvyne, labai, gerovei ir apšvietai Tavo sunų ir visos žmonijos!

XV.

Rugsėjo 4. Buvome maži, bijojome nabašnikų, bijojome kapinių. Užaugome ir kas-žin kodėl, kad mes kapinių iš mažens bijojome, tai dabar nuo jų sunku pabėgti. Kauno, duokim, daržai užlaidoti, žmonės po obelimis sukasti ir gyvyje žmonės sau obuolius skina ir valgo. Apie Vilnių yra taip daugelyje vietų. Pačiam Vilniuje kulky ženklai ant katedros ir katedros varpnyčios, dar lietuvių stambeldžių statytos, ženklai ir dabar išduobėti riogso. Keletas bolševikų palaiduotų arti katedros, po pat paminklu Katrės II, kurios stovyla nuimta.

Tų bolševikų kapas apšodintas gėlėmis ir viduje baltais augmenėliais išsodinta žodžiai "борцам за свободу". Lietuviams užėjus reikėjo statyti sargyba, nes lenkai norėjo kapus išdraskyti, bet dabar apsiraminę ir tik ant nakties vartai uždaromi ir nieks nieko nedaro, — kaip gražiai gėlėmis žaliuoja, o mirę ramiai silsis.

XVI.

Rugsėjo 5. Šiandien, jau nuo pusryčių pasirodė vienas — kitas svetys iš Kauno. Atvažiavo tyčia brolių Petrauskų koncertan. Koncertas surengtas tapo į tris dienas, tai delto dauguma sakė, kad gal bus mažai žmonių. Bet gi broliai Petrauskai tiek yra žinomi, kaip pasekmės parodė, kad ir trijų dienų garsinimui pilnai užteko. Bilietų pardožė buvo pradėta tik prieš koncertą. Koncertas pasisekė puikiausiai ir žmonių buvo netik kad kedės užpildytos, bet dar ir stačių pilnai.

Į koncertą atsilankė visa šviesuomenė: geležinkelių ministeris iš Kauno, direktorius užsienio departamento iš Kauno; Vilniaus komendantura ir visa diduomenė kariškoji, kokia buvo. Entuziazmas buvo didžiausias ir pelnas nepraščiausias. Buvo žymesnieji dailininkai, poetai ir kompozitoriai. Tai pirmas Lietuviškas Koncertas Vilniuje.

XVII.

Rugsėjo 5, vakare. Po koncerto Vilniuje, susijėme musų keletas busimos Muzikos Mokyklos rumuose. Susirinkusių tarpe buvo komp. St. Šimkus, dailininkas A. Zmuidzinavičius, prof. Keistutis Šliupas ir keletas kitų. Buvo kalbėtasi dailės reikalų. Buvo tai sau sueigėle daugiau improvizuota, negu tam tikslui daryta.

Vilniaus koncertas buvo duota vardu Dailės Draugijos ir dailininkas A. Zmuidzinavičius, redaktorius Vilniaus laikraščių, Tamošaitis ir Keistutis Šliupas koncerto reikalų daugiausiai pasidarbo.

Vilniuje lietuvių upas gerokai pasitaisė. Tuojaus aš užsiėmiau mokyti chorą, nes pasamdžiau teatrą "Liutnią" 16 ir 17 d. spalį ir pradėta rengti pastatyti "Birutė", "Girių Karalių" ir "Lasą". Man reikėjo išvažiuoti su koncertais kitur, tai choro mokymą pavadžiau "Pirmos gimnazijos" muzikos mokytojui Vilniuje. Repeticijos ėjo I gimnazijos bute, kur direktorius yra Mikolas Biržiška.

XVIII.

Rugsėjo 6 d., 7 v. ryte, aš ir brolis Kipras iškeliauvome linkui stoties Rudziškių; važiuovome tėvyškėn. Rudziškėse susitiko me geležinkelių ministerį, p. Grinkevičių, darantį geležinkelių revizijas. Tai buvo apie 12 v. dieną. Ministerį apstojo žmonių burelis ir skundė stoties viršininką, kad buk stoties viršininkas esąs bolševikas — ir t. p. Tai buvo, kaip vėliau pasirodė, lenkų "fortelias". Mes pasikalbėjome su ministru ir kitais jo štabo nariais, persiskyrėme ir rengėmės važiuoti Dusmenyną, pas motiną. Prie manęs, truputį vėliau, priena stoties viršininkas ir godžiasi, kad jį nekaltai įskundė ir ministeris pasakęs jam, kad jis, stoties viršininkas, busias perkeltas kiton vieton, kas, girdi, jam būtų nepatogu. Aš pakalbėjau su stoties viršininku intimiškiau ir pagaliaus, pasakiau, kad tuo dalyku aš pasiteiravau pas p. ministerį, ką jis tikrai mano. Atsisveikinom ir su stoties viršininku. Mudu su Kipru, pasiėmę savo valizaites, nuėjome pas vieną žydą, Kubicką, kurių sunus buvo kartu su manim Petrausko Konservatorijoje, o dabar gieda Nicejos operoje. Užėjome ten ir mums papasakojo šeiminkė, prie arbatos, daug pasibaisėtinų dalykų apie bolševikus, o ypač apie lenkus.

Pats Kubickas jau buvo miręs, bet Kubickienė ir dukte papasakojo, kad lenkai, išeidami iš jų miestelio, grėbė, vogė ir viską nešėsi, ką tik galėjo. Prie to, namuose viską laužė ir gurino. Buvo ten sulaužytos kedės, išmušta pora langų, sudaužytas kampe didelis veidrodis, sudraskyti paveikslai; vaizdas prastas, primenantis barbarų orgiją. Pasiklausinėjęs pas gyventojus Rudziškių apie šį-tą, sumaniau užeit pas vietinį kun. Zemaity. Išėjome su broliu iš Kubickų ir matome, kad dideliu, platum žingsniu, drožia jaunas kareivis. Man Kipras sako: tai "krasno-armietis". Tad aš tuojaus tuo laiku ir sušukau: "tovarišč, stoi!" Kareivis sutojo ir ėjo linkui manęs. Priėjęs, pradėjo kalbėti, bet rusiškai, kad jis užsiregistravęs Lietuvos karės žinybos skyriui ir einąs namon. Pasirodė, kad tai nuo Žižmarių, lietuvis. Jaunas kareivis ir buvo bolševikų paimtas kariuomenėn, bet iš jų pabėgo ir einąs pas tėvus. Paklausiau: ar vargęs? Sakosi — valgęs, bet toliau jis nepaisas apie valgį, nes už dienos jis busias namie, tai toliau ir be valgio pabusias. Aš jam daviau kelionėn 3 lietuviškoms rubliams. Persiskyrėme. Ėjome pas Rudziškių kunigą. Niekur geriau nebus galima patirti apie kurį žmogų, kas jis yra, kaip pas kunigą. Nuėjus mums, po trumpo pasipažinimo ir kalbos, užklausiau kunigo apie sto-

ties viršininką. Kunigas man išpasakojo daug įdomių nuotikių su lenku — endekų ir slapčių legioninkų organizacijoms, ir kad tų organizacijų nariai stengiasi visus geresnius lietuvius suteršti jau kitų lietuvių akyse. Paaškęjo, kad stoties viršininkas "ponam" neužaučia ir jie net aiškiai sakė, kad jo, viršininko, čia nebus. Vėliaus prisiejo tą pranešt musų ministru, ir viršininkas likosi teisu žmogumi, koku jis ir buvo.

SVEIKATOS SKYRIUS.

Rašo DR. F. S. ZURWELL.

APPENDICITIS.

Appendicitis reikia uždegimą aklos žarnos. Šią ligą lietuviškas moteris, manding, vadina gumbu. Iki paskutiniu laiku appendicitis buvo mirtinai pavojinga liga, nes gydytojai buvo bejėgiai jos pašalinimui.

Žodžiu, ligoniai budavo atstumti nuo visų gydytojų ir po trumpų, bet aštrių, skausmų turėdavo užmerkti akis ant visados. Gydytojams tas nedavė ramumo.

Naujas laikas atnešė naują mokslą ir naujus gydytojus su platesniu žinojimu savo profesijos. Nauji gydytojai laipsniškai darosi skeptiški linkui "visų ligų" daktaro su pavojingomis ir be vertės gyduolėms. Taip sakant, atėjo specialistų gadyne. Visų ligų daktaras tapo padalytas į daugelį ypatingų skyrių. Ačiū naujo mokslo sumanumui, šiandien jau turim daktarus, kurie žino ką daro. Aštrus plieno instrumentai pašalina daug gyduolių ir pavojingų ligų. Chirurgija šiandien daro stebuklus.

Appendicitis dabar jau nėra pavojingas, jei ligonis kreipias prie chirurgo ne vėliau, negu prie graboriaus. Blogumas tik tame, kad appendicitis nevisuomet pasiseka atspėti. Kas keičia, tai, kad abelnai gydytojai (physician) dažnai nenusimano apie vidurines ligas, — spėlioja, trapsi, spaudo ligonį ir gėdijąs pasisakyti, kad jis yra nekompetentiškas tokiam atsitikime.

Du metai atgal šių žodžių rašytojas atsidūrė panašiam atsitikime. Tris gydytojai pribuvo mano kambaryje. Visi jie spėliojo, mikčiojo ir gyduoles pilstė, maišė, pylė, tepė ir ko jie nedarė. Aš pasakiau jiems simptomus ir užreiškiau, kad tai appendicitis ir pareikalavau chirurgo. Chirurgas išklausinėjo, apčiupinėjo ir liepė tuojau eiti ligonbutyn. Ligonbutyje išgeminavo ir antrą dieną padarė operaciją. Už dešimt dienų, po operacijos, apleidau ligonbutį, o vienuoliktą dieną sugrįžau į mokyklą. Šiandien jaučiuos puikiai. Jei ne chirurgo peilis, tai bučiau po žeme ir visų ligų daktarams nunai negalėčiau ant "korno" užminti.

Appendicitis tankiausia paeina nuo apsvalgymo, nuo valgio, kuris sunku suvirškinti ir užsilikęs žarnose pradeda puti arba nuo valgio, kuris pagamina nudus PTOMAINE. Taipgi skaudus užgavimas per pilvą bei šiaip sužeidimas žarnų gali išvystyti appendicitis, etc., etc. Tankiai appendicitis buna sujungtas su tyhoid, scarlet fever, diarrhea ir užsidegimo litiškų organų pas moteris.

Visų minėtų priežasčių svarbiausiu faktorium išvistikimui appendicitis, tai bakterijos. Aišku, kad bakterijos visuomet esti žarnose ir laukia tinkamos progos išplėtimui ligų. Symptomai užsidegimo aklos žarnos (appendicitis) sekanti: štyvumas raumenų skaudamoje vietoje, nepakentamas skausmas žarnose arti dešiniojo šono, nevalimas vidurių, vėmimas, atsiraugėji-

mas supuvusiu maistu, etc. Toliau skaudėjimas "pilvo" atskartoja ir tesias kelias valandas. Priimtas gyduolis bei maistas išmeta atgal. Skausmas paliauja ant kelių dienų. Taipgi šaltas prakaitavimas ir nusipimas atsikartoja, ypač šaltis nugaroj tankiausia jaučiama. Ligonio jautrumas atšimpa ir protas atbunka.

Atminkite, kad pašalinimas appendicitis yra didelė operacija. Napatyrę chirurgai, darydami operacijas uždirba patį ir graborius nekeikia. Už tat visuomet reikia pasirinkti patyrusį chirurgą, norint pagyventi ant šio molinio pasaulio.

PAGAVIMAS ŠALČIO.

Vieni skundžias, kad šaltį pagavo, o antri, kad šaltis juos pagavo. Tai paprasta žieminė dainuška. Kaip vieni, taip antri bijos, neapkenčia šalčio ir visuomet persalė.

Juo labiau bijo šalčio, juo tankiau apšėję ir užkištomis nosimis prisieina gincyti: "šaltį pagavau ar šaltis pagavo?"

Iš patyrimo visi žino, kad šalčio liga prikimba, tik oro atmainose.

Akyva, kad žmonės, gyvenanti toliau į šiaurius niekuomet neperšala. Žmonės, dirbanti ant yro oro ir gi nesiskundžia persalimu.

Svietas stebisi, kad daugelis moterų, didžiudamos savo skaistum, sveiku kunu, tyčia šaltyje apnuogina kaklą ir krūtinę. Kitos moteris, kuomet išėina pasivaikščioti žiemos laike, tai meškos kailyje įlenda.

Lengviau apsirengę moteris magiai pasivaikščioja, prasiplikina ir sugrįžę į stūbą jaučias puikiai. Gi meškos kailyje moteris pasivaikščiodamos sušyla, sukasta ir sugrįžę į stūbą numetę meškas skubinasi atsistėti, pasilsėti. Pailsus, sukaitus sėdi, nesijudina iki atvėsta. Ant ryt, vėl gatvėse matosi, tos pačios lengvai apsitaisę, su apnuogintomis krutinėmis, štaršios moteris. Meškos kailiuose vakarikišcios ponios jau nepasirodo gatvėse, jos šaltį, ar jas šaltis, pagavo.

Žodžiu, sunkus apsirengimas, ypač stori apratiniai marškiniai, yra priežastis persalimo. Antra priežastis, tai persiltas kambarys ar kambariai. Esanti kambariuose sušyla, iškaista. Iš persilto kambario, nors ir neik ant gatvės.

Dar viena priežastis persalimo, tai netikus kraujo cirkuliacija.

New Yorko stataistikos biuras paskelbė, jog 1918 m. nepaprastai buvo šalta žiema ir dėlei daugelio priežasčių New Yorke pritruko kuro. Paviršutiniai išrodė, žmonės labai nukentėjo. Tačiau, mirėjų skaičius stebėtinai buvo mažesnis tai žiema, negu kitados.

Taip rašo "New York Medical Journal".

Minėta liga ne nuo šalčio priklauso, bet nuo reakcijos pagimdytos šalto oro prieš šiltai apsaugotą kuną.

Pripratimas būti už durų geriausias apsisaugojimas nuo pagavimo šalčio. Vilnoniai apatiniai marškiniai visuomet vertesni už bovėlinius, nes vilnoniai sugeria prakaitą ir oda tampa sausa, nebijanti šalčio. Prasta kraujo cirkuliacija dažniausia paeina nuo užkietėjimo vidurių, o užkietėjimas vidurių nuo stokos tyro oro ir prasi-mankštėjimo, nuo apsvalgymo ir pergreito valgyimo, nesukramtymo maisto. Gal būti ir nuo "vitokių" priežasčių...

Daktarai tokiam atvejuje dažnai, vietoje gyduolių parašyti receptą, pataria kasdien nuo 3 iki 6 mylių pasivaikščioti. Pasivaikščiėjimas — geriausias išsimankštyjimas.

Iš Kelionės Lietuvoj ir Latvijoje

V. F. JANKAUSKAS

(Taša iš num. 14-to)

Kad nebutų šiems vaikučiams uždėtas tas klaidinimas "prie-glaudos" odiumas, ar negalima gi butų jai duoti vardą: "Lietuvos Moksleinės?" Gerb. daktariene Bronislava Baceviciene, 161 Franklin St., Elizabeth, N. J., pirmininkė Amerikos Lietuvių Moterų Komiteto, priima ir rupinasi gauti pinigų šiai moksleiniai, taipgi Dr. Aleksa. Šiems reikalams būtina reikia aukuoti. Galėčiau daug ką parašyti gero apie šias įstaigas, bet čion kalbu apie kaimiečių vaikučius ir jų stengimąsi išieiti mokslus.

Siek - tiek apie Lietuvos politines partijas.

Nuo pat mažens man rupėjo tarptautinė politika, šalių valdymo budai ir jų vidutinė tvarka, ir visados mėginau tokios tvarkos ir politinius atsitikimus kitose šalyse surišti su pačia Lietuva, nes vis-gi, maniau, atėis tas laikas, kada Lietuva vėl bus nepriklausoma, laisva, savivaldė. Apie tai aš neturėjau jokios abejonės, ir 1914 metuos Brooklyn Amerikos Lietuvių Seime, musų sriovei atsiskyrus, aš tik vienintėlis reikalavau, kad suorganizuotumėm Nepriklausomybės ar Nepriugulmybės Fondą ir visomis įjgomis priešinausi jo pavadavimui "Autonomijos" Fondu, ir tik 1916 metuose kiti sutiko namo patarimui jį pavadinti "Nepriugulmybės Fondu". Buvo daugel ir kitų tam panašių atsitikimų. Aš tik esmu amatoriūmis politikoje, suliginant su žmonėmis tam tislui specialiai išauklėtais — kaip yra išauklėjami nuo pat mažens Anglijoje, Francijoje, Vokietijoje ir kitose modernėse šalyse specialistai, vien tik tam užsiėmimui.

Taigi aš visai nesistebiu, kad musų žmonės, neturėjusieji nė amatoriūno patyrimo, padaro politikoje didokas klaidas, sutveria nemikliai veikiančias partijas, dėlei kaž kokių tai priežasčių išrenka atstovus seiman, kurie daug geriaus gali maldas skaityti, ar parapijos vesti, — obstetrikos, ar kur kitur gerai darbuotis, o visai nieko nesupranta politikoje, o ir neturi ir neturės to reikalingo, drąsaus gabumo šalies sutvarkyme ir nuo priešų apgynime. Bet liaudis juos išrinko ir tik liaudis už tai atsako. Liaudis tokiu būdu atsako ir už tokių atstovų klaidas ir kitus nedateklumus.

Bet koku būdu, kaip tie rinkimai įvyko? Kodel gi tuos neišrinko, kurie vega ministerijų kosvarbiausius reikalus, kurie užims kokuokščiausias vietas šalies valdyboje, kurie Lietuvą atstovauja svetimose šalyse, kurie nuolat parodo savo gabumą ir darbštumą?

Tyrinėti nebuvo laiko, tik tą galiu parašyti, ką pats netikėtai mačiau ir girdėjau vienur ir kitur bevažiuojant. Traukinyje tik pirmoje klasioje, kur susipažinau su keletu Steigiamojo Seimo atstovais ir ilgokoje kelionėje tarp Rygos ir Mažeikių ir Kauno ir atgal, pasikalbėjau apie partijas, Seimą, valdininkai, gal ir valstiečiai. Pažangiečiai ir socialistai. Visi apart krikšč. dem., rodos buvo neužganėdinti krikšč. - dem. laimėjimu Steig. Seimo rinkimuose, kad jie Seime turi perviršinamąją didžiumą, valdo visą seimą, gamina šalies busiančias statutas, kaip jiems patinka, neturėdami tam jokių patarimų, negabumų, o naudodamiesi tik kitų partijų žmonėmis, ir šiaip taip, nors ne-

visada pasekmingai, paslepia savo nesumanumų. Kam-gi tad ta Lietuvos visuomenė tuos krikšč. demokratų rinko? Man tas buvo žingeidu, ir vienos kitos partijos Seimo atstovas davė tą klausimą krikšč. dem. atstovui. Išgirdau tikrus stebuklus. Jis visiems esantiems pareiškė, kad jis priguli ir balsavo krikšč. dem. partijoje tik todėl, kad bijojo to pomirtino gyvenimo, kad nereiktų eiti į tą peklą. Kitaip, jis sakė, joku būdu prie jo neprisigulė! Negalima savo ausims tikėti. Tai buvo žmogus gana inteligentas, iškalbus ir normalis. — Matėsi, kad jis už Lietuvą buvo daug nukentėjęs; žmogus darbštus ir gabus ir kalbėjo gana drąsiai. Aš iš pradžios visiškai negalėjau suprasti, kokį čion reikalą galėjo turėti tas čyščius, ta pekla, tas mirties gyvenimas, su Lietuvos likimu, su jos ekonomiais, politiniais ir kitais klausimais, kuriuos Seimas turi svarstyti. Žmogus kalbėjo rimtai ir su atdė, juoktis nebuvo galima. Aš tik galėjauisi to paties žmogaus, jo visos partijos ir visos Lietuvos. Galėjauisi da labiau, kada kitų partijų atstovai jo akyme man tuojaus paaškino, buk tai kunigai, prie išpažinties, pamoksluose ir kitokiais visokiais budais grąsino žmones pekla ir prakeikimais, jei jie nebaluos už kunigų partiją.

Negalėjau tikėt, kad Liet. kunigai gaitų taip suterst savo tikybą ir drapaną, savo bažnyčią! Dar šaliai nesusitvarkius gerai, mėginant apsiginti nuo visokių priešų jos pačioje pradžioje, jau kunigai mėgina suskaldinti žmones į priešings kovos puses su savo ir žmonių tikybos principų suteršimu. Iš pasikalbėjimo pasirodo, kad nė liaudininkai, nė Valstiečių Sąjunga, nė pažangiečiai tikybai kenkti niekad nenorėjo.

Krikšč. demokratas teisinosi taipgi, buk tai kitos partijos nenorėjo tikybos mokslą priimti mokinimui moksleinėse, bet tam bangu nesirado jokia priežastis nė vienoje Lietuvos partijoje. Visgi šiame klausime visi sutiko, kad jei butų Lietuvos duota tikybai tiek laisvės, kiek jai duodama Amerikoje, tada jų partija Lietuvoje nebutų reikalinga, nes Amerikos politikoje tikybinių partijų mes neturime, nors tarp lenkų ir lietuvių kas žin del kokių tai priežasčių jos dar vis gyvuoja, nors Amerikos politikoje jokių veikimą neima ir kaip tokios negali balsuoti.

Amerikonai gerai žino, kad tikyba turi savo vietą tik bažnyčioje, o ne valstybės politikoje. Bet musų lietuvių kunigai renka pinigus kokiai tai fantaziniai savo partijai Amerikoje ir gelbsti krikšč. demokratų rinkimuose Lietuvoje. Bet pas krikšč. demokratų ne daug yra, (o gal tik vienas ar du) žmonių, kurie galėtų valstybės reikalus gerai suprasti. Jų laik raštis "Laisvė" gana daug prisideda partijos geriems pasisekimams rinkimuose. Kitos partijos kasdieninių laikraščių neturi, neturi joms nė kunigų, nė bažnyčių, kad su savo principais visuomenę pasiekti, todėl tai jų ir neišrinko Steig. Seiman. Taigi, būtina reikia išleisti Lietuvoje gerą bepartijų kasdieninį laikraštį. Šiuomi, taip svarbiu laikraščiu, žmonės turėtų būti painformuoti šalies visuose veikimuose ir reikaluose. Bet dabartiniai laikraščiai neturi nė gero popiero, nė gerų raidžių, nė gero dažalo, nė bepartijų pažiu-rų, vos ten juos perskaitai ir dažnai, ką kitos partijos veikia. (Taša ant 5 pusl.).

SANDARA

The Lithuanian Weekly "THE LEAGUE" Published Every Thursday at South Boston, Mass. by the LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA, VINCENT J. SZLIAKYS Editor. K. J. PAULASKAS Business Manager. 327 E Street, Boston 27, Mass.

SANDARA Savaitinis laikraštis Leidžiamas kas Ketvirtą AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINIS SANDAROS

Prenumerata turi būti apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaičiuojamas nuo Orderio, adresuojant: tosi nuo dienos užrašymo. Pinigus geriausia siųsti Pašto Metams kainuoja (Amerikoje) \$2.50 " " Kanadoje \$2.75 " " (Užsieniuose) .. \$3.00

Entered as Second-Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Apžvalga.

NAUJI KLERIKALŲ SKANDALAI.

Klerikalų valdomas "Tautos Fondas" neišduoda atskaitų, kur ir kam išleido tautos reikalams surinktus pinigus. Kad Lietuvos Atstovas pareikalavo atskaitų nuo visų tų organizacijų, kurios vadinan Lietuvos rinko aukas, tai klerikalai išsivedė ir iki šiol negali atsileisti. Ede ir dabar tebeeda tuos, kurie jiems atskaitas užsiminė. Jie triukšmingi, turi ar porą laikraščų, išsivadėjusių sąžinės, bet su gerais plačiais, tad alaso pridirbo daug. Lietuvos Užsienų Ministeris jų "gevaltus" palaikė už viešą nuomonę ir atsiuntė amerikiečiams finansinės Misijos nariu p. Mostowski, kurs anglų spaudoje varėsi prie sujungimo Lietuvos su Lenkija — bausis netaktas (švelniausiai pasakant) iš ministerio pusės. Ta netaktą da daugiau padidina ta aplinkybė, kad dalis "Tautos Fondo" pinigų buvo išleista ant p. Mostowskio važinėjimų Europon. Čia atskaitos slepiamos, p. Mostowskis gavo dalį slepiamų pinigų ir tas pats p. Mostowskis yra skiriamas į tos Misijos narius, kuri, rodos, turėtų išreikalauti atskaitų! Ar reikia čia kokių komentarų?!

I.

Aš neregys, aš nematau, Klumpu, klumpstu ir neradau To kelio, kurs veda žmonių į laimės, laimūžės eldiją... Giliai jaučiu ir daug kenčių, Bijau žmonių bepuvančių.... Tas pusta, kas tamšą pamylęs, Ligonis, kas verkia prazilęs... Siauru keliu ašai žengiu, O iš šalių kapus regiu... Juodvarniai tik kranksi aplinkui, Bet aš žengiu žvaigždėlės linkui!...

Tamsi naktis, baisi naktis, Sodžiaus nejudin' dabartis; Vai kelkite, stokite broliai, Kas matė miegoti lig toliai?!... Jau netoli baisi diena, Štai prašvaistė — mėnesiena; — Atbuskit, galvoti pradėkit Iš šviesą dangaus pamylėkit. Aš neregys, ašai bailys, Beprōtis aš ir dar — kvailys!... — Kam sapnā ramybės ardyti, Sunkų audroj' keliā matyti!...

II.

— žmogau, žmogau ar girdi? Štai nelaimė tau artį, — O jis gražiā, skaisciā diena, [siviniojēs į sienā, Miega, miega giliai, Tai garsiai, tai tyliai... Priešas uždegē namus, O tu miegi sau ramus, Jeigu sienas užsidengtų, Tau gyventi nebetektų, Taigi, bėgki susyk, Ir ugnį užgesyk!... Knarki mielas, jei gali, Sakai sienas nuošaly! Jei pasuktų šiaurys vėjas, Tu atbusi nepradėjęs, Galā gautum tenai, Tame šiene amžinai?!"

Skaitant tas eiles taip ir matai vidutiniškąjį vyčiukā, kurs sąžinės grauzimo valandoje prisipažįsta: "aš neregys, aš nematau"... Siauru keliu ašai žengiu, o iš šalių kapus regiu... Juodvarniai tik kranksi aplinkui... Ištikro, broli vyčiuku, siauru taku žengi, bet kodėl nenori išeiti į platų vieškelį? Ir delko nepasitraukti nuo tų kranksiančių varnų?

Toliau tas vyčiukas spaviedojasi: "Aš neregys, ašai bailys, beprotis aš ir dar — kvailys!..." Tikrai, tikrai, broliuk, Niekas tau čia neprieštaraus. Gailla ta-

kalams surinktų atskaitų neišduoda. Ar padvyvysite, kad kyla nužiuorėjimas, beveik persitikrinimas, kad jie suvagia viešus pinigus savo klerikaliesiems reikalams?

Taiagi kur išleisti "Tautos Fondo" pinigai — visi, ne tik jų dalis?

Kur klerikalai laiko (jei da neišikvojo) "Liet. Raud. Kryžiaus Rėmėjų Draugijos" pinigų?

Be to, neaiškumai yra ir su tais pinigais, kurios T. F. išsiuntė jau Lietuvon — 1,961,058 auks. yra Valstybės Prezidento valioje, vietoje būti Steig. Seimo ar Gynimo Komiteto užžiuroje. Ar T. F. nežino, kaip pinigai siųsti? Rodos, kad žino, tad ir čia nenoroms jausti, kad klerikalų nagai konvulsiskai susitraukia, kaip tik į juos patenka vieši pinigai. Taip ir jausti, kad tuos arti dviejų milijonų auksinų, skirtų Lietuvos gynimui, klerikalai nori pasisavinti klerikalų partijos agitacijoms Lietuvoje.

GERIAUSIAS "VYČIŲ" NUPIESIMAS.

"Vytiš" (Lietuvos Vyčių Organizacijos Orgnas) balandžio 15 d. numeryje talpina eiles "Allegro." Dailės žvilgsniu eilės menkutės, bet mintim jos patėmitinos tuomi, kad geriausiai nupiešia vyčius. Tilpę vyčių organe, jos taip skamba, tarsi kuris vyčiukas, sąžinės išžadintas, pats sau išsispaviedotų. Paklausykite:

I.

Aš neregys, aš nematau, Klumpu, klumpstu ir neradau To kelio, kurs veda žmonių į laimės, laimūžės eldiją... Giliai jaučiu ir daug kenčių, Bijau žmonių bepuvančių.... Tas pusta, kas tamšą pamylęs, Ligonis, kas verkia prazilęs... Siauru keliu ašai žengiu, O iš šalių kapus regiu... Juodvarniai tik kranksi aplinkui, Bet aš žengiu žvaigždėlės linkui!...

Tamsi naktis, baisi naktis, Sodžiaus nejudin' dabartis; Vai kelkite, stokite broliai, Kas matė miegoti lig toliai?!... Jau netoli baisi diena, Štai prašvaistė — mėnesiena; — Atbuskit, galvoti pradėkit Iš šviesą dangaus pamylėkit. Aš neregys, ašai bailys, Beprōtis aš ir dar — kvailys!... — Kam sapnā ramybės ardyti, Sunkų audroj' keliā matyti!...

II.

— žmogau, žmogau ar girdi? Štai nelaimė tau artį, — O jis gražiā, skaisciā diena, [siviniojēs į sienā, Miega, miega giliai, Tai garsiai, tai tyliai... Priešas uždegē namus, O tu miegi sau ramus, Jeigu sienas užsidengtų, Tau gyventi nebetektų, Taigi, bėgki susyk, Ir ugnį užgesyk!... Knarki mielas, jei gali, Sakai sienas nuošaly! Jei pasuktų šiaurys vėjas, Tu atbusi nepradėjęs, Galā gautum tenai, Tame šiene amžinai?!"

Skaitant tas eiles taip ir matai vidutiniškąjį vyčiukā, kurs sąžinės grauzimo valandoje prisipažįsta: "aš neregys, aš nematau"... Siauru keliu ašai žengiu, o iš šalių kapus regiu... Juodvarniai tik kranksi aplinkui... Ištikro, broli vyčiuku, siauru taku žengi, bet kodėl nenori išeiti į platų vieškelį? Ir delko nepasitraukti nuo tų kranksiančių varnų?

Toliau tas vyčiukas spaviedojasi: "Aš neregys, ašai bailys, beprotis aš ir dar — kvailys!..." Tikrai, tikrai, broliuk, Niekas tau čia neprieštaraus. Gailla ta-

ves, bet ir gerai tau! — kogi pasiduosai tam bailumui? Ko negriebi tą savo aštrų kardā, apie kurį savo himne giedi, ir ko nekerti jų savo aštriausių priešų, kurie tave, vikrų Lietuvos bernelį ar mergaitę, verčia į aklā, beprotį ir kvailį? Apsidairyk — tu liuosas esi; niekas tavęs neriša. Fanatizmo pantičiai yra tik imagicijiniai — jų nėra, jie tik tav akyse rodo. Nebijok, imk drasā! Daugelis buvusių vyčių prasikrapstė savo akis ir šiandien džiaugiasi. Kaip jiems juokai iš tų praėjusių laikų, kada jie tarnavo tiems "krankiantiems juodvarniams" ir bijojo patys savo šešėliū. Ir jie tada buvo "neregiai, bailiai, kvailiai" — tikri viščiukai. Šiandien jie yra ant Lietuvos karingo vieškelio, tikri laisvės vyčiai.

Toliau eilės sako: "O jis gražiā, skaisciā diena, [siviniojēs į sienā miega, miega giliai, tai garsiai, tai tyliai." Taip ir matai vyčiukā, miegantį suplekusiam šiene, išduodantį tykius ir garsiūs balsus visais galais... Aplinkui nešvanki atmosfera — tas vyčių guolis!

Toliau: "Priešas uždegē namus, o tu miegi sau ramus, jeigu sienas užsidengtų, tau gyventi nebetektų." Ištikro miegi, broli vyti ir tu sesute vytaite! Ir priešas jau tikrai yra padegęs tavo namus. Lenkas kardu mosuoja virš tavo miegančios galvos. Bet da aršesnis priešas yra namie, užtai aršesnis, kad draugo vardu prisidengs. Jis, šis naminis tavo priešas, kurį tu taip gini, jau įsigalėjo Lietuvos Steigiamajam Seime ir stengiasi kiek galėdami daugiau tave, varagše vyty, išnaudoti naudai privilegijuotų luomų. Jau vienas smugis užsimotas: tu, prašioke, turis sudėti pinigų, kad lenkuojantiems ponams mokėti už dvarus! Tavo "draugai," broli vyty, tie klerikalai, prisidengę krikščionių demokratų vardu, padegę tą tavo daržinę su jos suplekusių šienų, kuriame gali tu — "neregys, bailys, beprotis ir kvailys" — ir tu to nematai!

Persiskaityk atydžiai "Vytiš" 4 No. A. Vaičiūno eiles "Allegro," vyty, ir drūčiai jas apgalvok. Pamatysi, kad jų autorius (gal ir nežinioms) labai jas prieš tavęs pritaikė. Supratęs tų eilių prasmę negalėsi ilgiau "viščiuku" buti. Nepasikėsi buti klebonijos pašluoste,

PASTABOS.

Didžiojoje karėje kritusių karžygių - kareivių už mažųjų tautų laisvę, jau ir kapai apžėlė velėnomis — bet kada gi mūsų diplomatai užbaigs kovā su plunksna ir išduos diplomus kas kam priguli?

Klerikalai vis aštrina nagus ir maino vadus prie savo pozicijų, tai iš Amerikos važiuoja Lietuvon, kiti iš Lietuvos atvyksta, stoja prie jųjų organų. Kada tautiečiai susipras ir imsis stropiaus veikti? Tuli mano, kad jau Lietuva laisva ir daugiaus nėra ko rupintis.

Turim T. M. D., kurios uždaviniiu yra leisti moksliskas knygas ir skeisti apšvietā. Jei visi šia draugija remtume, prie jos prigulėtume, tai galėtū daugiaus nauda patiems nariams ir visai tautai. Bet negana, kad įsikurė L. D. L. D., dar vėla pasklido atsiliepimo laišakai iš Brooklyn, N. Y., kviečiantį prisidėti su 5-10 dol. prie išleidimo naujų raštų dailiosios literatūros tautinės pakraipos. Kam-gi tas žvejojimas ir skaldymas mūsų sąjūką?

Ką-gi veikia A. L. T. S. ir T. M. D. Pirmininkai, kad nematyti nė kokio iš jųjų veikimo? Kam-gi tas organas, kad gerbiami organizacijų pirmininkai negali nė kartą į mėnesį parašyti nors po vienā straipsnelį savo organizacijos nariū labai ir agitacijai?

Važiuoja Lietuvon dabar dideliais buriāis, čielos šeimynos iš Amerikos. Mat pavuė be darbo žmonės po 3-4 mėnesius, nemato, kada čia bus geriaus. Nežiūri ir nesibijo ponų lenkų, ką garsina laikraščiai, kad lenkai siaučia Lietuvoje.

Jei, mūsų amerikiečiai diplomatai nebutų landę vienas pro kitā po diplomatiškas priemones, o dirbę sutartyje, tai jau bent nebutų tokia rusti Amerikos valdžia prieš Lietuvos pripažinimą. Iš sekretoriaus Hughes atsiliepimo apie emigrantus, matosi, kad lietuviai smerkiami.

Juozapiniai savo organā skleidžia kur tik gali. Kodel sandariečiai savo laikraščio platinimu mažai boja?

PILVĖS DYGLĖ.

Kibirktystys.

Buliui kabina lentā ant akių, kad nematyty užpulti žmogų. Gi žmogui kabinama "panašiā" lentā, kad jis nematyty sarmatos. (Parsiprasau, nemanykite, kad čia eina kalba apie tai, jog Purickis tokiā lentā užkabino ant Mostowskio kaktos).

Anā dien, žiuriu, "Garso" redaktorius parašė, kad "šliupas sugriovė bažnyčias." Na, sakau sau, jei to redaktoriaus mama paklaustų: "Vaikeli, Leonardėli, kur yra bažnyčios sugriautos?" Jis atsakys: "ma - mama, aš nežnu!" O mama jam pasakytų: "vaikeli, nemeluo, ba griekas; reikia iš to spaviedotis."

Shenandaoh aidublistai - mainieriai išvijo da "teisingiausius" vyrus (Grifstą ir Gelžėlę), ką pūti rast ant žemės kamuolio. Jeigu aš bučiau Geležėlės ar Grikšto vietoje, tai ant keršto, tuoj pradėčiau organizuoti triblistus, ba aidublistai jau eina vėlniop.

Father - doktor - Purickis, paskirdamas pan Mostowskį prie Misijos, pagydė klerikalus su humoroido, kurį jie gavo iš pikto ant J. Vileišio.

"Garse" rašo, kad kun. Česaitis, tai Dakatras, o Dr. Šliupas, tik "daktaras". Redaktorius atkeršija šliupui, nors svetimženkliais, kai varlė dalgiui.

Lietuviškas puras (Purickis) pavedė lenkiškam mastui (Mostowskiui) pamieruoti Amerikos lietuvius. Išrodo, kad puras su mastu del mieros giminiuojas. (Ar šitaip? O Amerikos lietuviai manė, kad d-ras Purickis, norėdamas išpuryti (išbarti) juos už aukas Lietuvai, sumanė pakšti juos "pod mostem" (po tiltu), delto ir atsiuntė jiems pan Mostowski. Red.).

"Prisižiūrėkite daugiau paukščiams" — sako šventraštis, "kurie nei sėja, nei pjauna ir linksmai gyvena."

O aš jums sakau: prisižiūrėkite Česnuliui, kuris nei kerta, nei rašo, o su baltom rankoms bomaškas pašo.

Liet. Steig. Seime krikšč. demokratai nubalsavo štai kokį įstatymā: "užmokėkite ponams už dvarus, kad jie turėtų pinigų Lenkijoje organizavimui že-

ligowskiui pulkū." Užtai Varsavos balsas bus: "ot, tak, panie, to po chrześci-janskū." O lietuvių liaudis pasajys: o jus poniški perkrikštai! nezgrabailos, molio motiejai, kam didināte mums taksas?

Seniau Lietuvoje sakydavo: "Jurgi, kiek mokėjai Jonaičiui už tą Juodbėrį?" Dabar tą patį klausimą stato šitaip: "Jurgi, kiek mokėjai tam juodbėriui, kurį pirka?" Reikia, kad pinigus priima pats arklys, o gaspadorius nieko į tai netuir.

(Progresas: baudžiavos naikinimas, vergijos kasavojimas. Reikia, nors didžiausias esi gyvulus kitam tave parduoti nevalia, bet pačiam parsiduoti palikta privilegija. Daugelis mus "viešų veikėjų" naudojami ta privilegija. Red.).

Bejegi, o kaip jus manote apie kun. "daktarā" Česaitį? Užtai klausiu, ba panašūs "daktarai", (kaip ir buvęs "daktaras" Maliauskis), pas altorių atsistojā ir laiko labai "smarkias" ir "svarbias" kritikas apie buvusias francuzų mergas.

Pašalinis.

Nuotrupos.

Pranešama Kauniškėje "Lietuvoje", jogei Kaune atsidarė mazašistų kursai. Hm, gera progā Amerikos klerikalams įsigyti "daktarū."

"Dar-ko" vietos žiniose, katalikų vienybė šaukia susirinkimą. Ir pabaigoje rašo: "Tad visus katalikus kviečiame į darbā dirbti drauge su ka-kų vienybe, iki atsiėksim savo tikslā. E-e, tai klerikalai jau lenda į naują skurā. Vargiai, ką atsiėksite. STEINA.

Dėl Atskaitų Reikalavimo.

Amerikos lietuvių spaudoje jau teko užmatyti reikalavimas, idant iš visų suaukuotų lietuvių visuomenės aukų Lietuvos Gynimo Komitetui, Lietuvos Šaulių Sąjungai, Liet. Raud. Kryžini butų priduoata, tinkamoji apyskaita. Suprantama, jog tokios apyskaitos paragino aukotojus ir toliau dėti aukų, kuomet jie mato, jog jųjų sunkiai uždirbti ir sudėti ant Tėvynės aukuro pinigai yra tinkamai suvartoti.

Dalinai tokias apyskaitos yra jau pridavus Vyriausioji Liet. Raud. Kryžiaus Valdyba; jos yra paduotaos laikraščiams. Tokių pat apyskaitų, suprantama, yra laukiama ir nuo Lietuvos Gynimo Komiteto ir nuo Lietuvos Šaulių Sąjungos. Gal buti, kad viena ar kita pozicija šių visuomenės įstaigų išlaidų negali buti aiškiai ir įsakai nurodyta, bet reikia spėti, jog visuomenė nerugos, jeigu tokios pozicijos bus paduotos ir bendroje formoje. Šaulių Sąjunga yra talpinusi apie gausias aukas "Trimite," o Lietuvos Gynimo Komitete gaunamos aukos buvo garsinamos "Lietuvoje." Tačiau apyskaita apima ir išlaidas. Bendrojo tų išlaidų suvedimo neteko matyti. Amerikos lietuvių visuomenei, ypač gali rūpėti, kaip sunaudotos yra jų duotos aukos.

Lietuvos Gynimo Komitetui per Lietuvos Misiją nuo pat pradžios jo akcijos buvo pasiūsta 70,734.14 dol. arba 4,215,768.40 auks., tuo tarpu pasilieka Lietuvos Atstovybės kasoje šių aukų sulig paskutinio paskelbimo 2,114.29 dol., kurie (sulig kurso sudarys apie 130,000 auks.), yra siunčiami artimiausiu kurjeru. Tokiu būdu iš viso per Lietuvos Misiją ir dabar per Lietuvos Atstovybę bus pasiūsta iš viso 4,345,768.40 auksinų.

Be to iš paskelbto "Darbininke" No. 45 laiško iš kovo mėn. 23 dienos No. 240, kursai buvo parašytas Respublikos Prezidento Kanceliarijos Viršininko A. M a t u l e v i č i a u s gerb. Am. Liet. Tautos Fondo Centro Pirmininkui K. Urbanavičiui, matyti, jog iš Tautos Fondo Lietuvos Gynimo reikalams buvo gautos šios pinigų sumos:

- Per Amerikos Lietuvių Prekybos Bendrovę: 1) Iš South Boston, Mass. 40,466 auks. 2) Iš Norwood, Mass. ("Geležiniam Vilkiui") 20,273 " 3) (Nepasakyta, iš kur ir kam) 48,500 " 4) (Nepasakyta, iš kur ir kam) 12,500 " 121,739 auks. Ir per Politinę State Banką: 5) (Nepasakyta, iš kur ir kam) 200,000 auks. 6) (Nepasakyta, iš kur ir kam) 548,000 " 7) (Nepasakyta, iš kur ir kam) 592,592 " 8) (Nepasakyta, iš kur ir kam) 719,000 " 2,059,592 auks.

O iš viso Lietuvos Gynimo reikalams yra pasiūsta 2,181,331 auks. Iš tų sumų, kaip matytis iš to laiško, Lietuvos Gynimo Komitetui tapo perduoti nevisi pinigai, bet sekant Tautos Fondo nurodymus Lietuvos Gynimo Komitetui yra perduoti 200,000 auks., o 20,273 auks. įnešta Krašto Apsaugos Ministerijos depozitan "Geležiniam Vilkiui". Kitos sumos, kaip pasakoma tame laiške, "yra įnešta bankan ir bus suvartotos gynimo reikalams". Jeigu atskaityti iš tų aukų, kas Tautos Fondo yra paskirta Lietuvos Gynimo Komitetui (200,000 auks.) ir "Geležiniam Vilkiui", (20,273 auks.), tai tų kitų sumų, kurios yra sudėtos bankan susidaro 1,961,058 auksinai. Šie pinigai, kaip pasakoma, bus suvartoti Lietuvos gynimo reikalams.

Kadangi šie pinigai nėra atiduoti Lietuvos Gynimo Komitetui, nes tokio atidavimo nėra prašęs nei patsai Tautos Fondas, tai reikia spėti, jog šie pinigai tuo tarpu pavedami Lietuvos Valstybės Prezidento nuožurai, kursai ir gali juos sunaudoti Lietuvos gynimo reikalams. Toksai sunaudojimo būdas jau įėjęs praktikon, kaip tai matoma iš gerb. Valstybės Prezidento laiško, rašyto to paties A. Matulevičiaus balandžio 21 dieną, š. m. Lietuvos Misijos pirmininko vardu. Ten kiauoma apie 18,000 auksinų, kurie būvo pasiūsti per Misiją Lietuvos Valstybės Prezidentui nuo J. Pašakarnio, kaipo Nuteriotos Lietuvos Draugų Komiteto pirmininko iš Norwood, Mass. Apie tuos pinigus laiške pasakyta, jog jie yra "sunaudoti krašto gynimo reikalams." Tokiu būdu išėina, jog įneštieji bankan 1,961,058 auksinai kaip ir sudaro atskirā fondā gynimo reikalams, kurie pasiilieka išimtinioje Lietuvos Respublikos Prezidento žinioje.

Paprastai demokratiniėse valstybėse Respublikos prezidentui skyriamos yra tam tikros, neskaitant jo etatų, sumos, kurias "Valstybės Prezidentas išduoda arba sunaudoja be jokios kontrolės ir išimtinai sulig paties prezidento nuožiuos. Tokių sumų paskyrimas priklausu nuo seimų ar parlamento ir jokiais kitais fondais Valstybės prezidentas nesinaudoja. Visos kitos sumos, kad ir prisiunčiamos valstybės prezidento vardu, pavedamos yra pildomosios valdžios žinion, nes tik nuo valdžios galima reikalauti ir apyskaitų ir tinkamo atsiskaitymo

iš tų sumų. Reikalauti kokios nors apyskaitos iš valstybės prezidento neišpuola, negalima. Tokia yra praktika kitose valstybėse. Todel reikia spėti, kad ir sudėtoji banke likusi suma 1,861,058 auks. bus Lietuvos valstybės Prezidento įteikta Galutinai ar Lietuvos Gynimo Komitetui ar kokiam kitai įstaigai, idant priderančiai valdžios įstaigos galėtų iš tos sumos priduoti apyskaitą. Aišku, jog buvusių neleistina, kad gyvenantieji, kad ir kitoje valstybėje piliiečiai galėtų steigti kokius nors fondus, kurie būtų išimtinėje valstybės prezidento žinioje. Tokio padėjimo būti negali.

Iš priežasties paskelbimo minėto pranešimo apie Tautos Fondo suaukuotus pinigus, "Darbininko" redakcija yra parašiusi triukšmingą pastabą: "Žandinė begėdžiama", kuriame dar kartą primeta prasimanytą ant Lietuvos Atstovo melą, buk jis savo pranešime apie budą Tautos Fondo aukų pridavimo yra paskelbęs, kad Prezidentas "gali sunaudoti tas auksas valstybiniam darbu ardyti." Nieko panašaus Lietuvos Atstovo sakytą nebuvo. Šie "Darbininko" ir jo pasekėjų vargšai negali suprasti, jog visa savo akcija stato valstybės Prezidentą visai į nedaleistina ir netinkamą padėtį, nes aukuotojai, juk gali klausti ir šiandien jau gaunami užklausaime), kokiems gi gynimo reikalams yra arba bus sunaudoti tie 1,961,058 auksinų. Kiti iš šių "Darbininko" šalininkų pasako, jog ir Grinius ir Galvanauskis gali tuos pinigus, kur nori, padėti, bet šie žmonės priguli prie valdžios, atsakomingos prieš Seimą ir nuo jų galima reikalauti ir atskaitės Prezidento tokių apyskaitų nevalia prašyti: tat neatatinka čiai.

Tuo tarpu Lietuvos gynimo reikalams, butent Lietuvos Gynimo Komitetui tapo Amerikos lietuvių visuomenės sudėta jau nemaza pinigų suma. Per Lietuvos Misiją ir Lietuvos Atstovybę jau pasiūsta 4,215,768.40 auks., siunčiama 130,000 auks. Tautos Fondo įsakmai paskirta 200,000 auks. ir jeigu dar priskirti tas likusias sumas, 1,961,058 auks., kurios yra įneštos nežinia kokiam bankan, ir kurios, kaip galima spėti, bus atiduotos Lietuvos Gynimo Komitetui, tai susidarys nemaža Amerikos lietuvių aukų suma Lietuvos Gynimo Komitetui, butent apie 6,506,826 auksinų, iš kurių sunaudojimo ir būtų svarbu turėti apyskaitą, kad išvenkus visokių neteisinių primetimų bei spėliojimų.

Be šių minėtų sumų, Lietuvos Gynimo Komitetui parsuončiamos buvo ir kitais keliais įvairios sumos.

Taip, Lietuvos Misija yra gavusi laišką nuo Respublikos Prezidento Viršininko A. Matulevičiaus iš kovo 23 dienos, š. m. apie pasiūstas nuo Cambridge Lietuvių Katalikų Komitetui per Amerikos Lietuvių Prekybos Bendrovę auksas 29,269 auks. ir kitą sykį 17,226 auks. Lietuvos Gynimo Komitetui. Be to "Darbininke" num. 46 yra patilpęs iš tos pačios kanceliarijos laiškas apie gautasias per kun. Jul. Čapliką auksas 217,700 auks. tam pačiam Lietuvos Gynimo Komitetui. Gali susirasti ir daugiau tokių siuntėjų. Todel yra tuomi dar svarbiau susilaukti apyskaitos, kad būtų žinoma ir kiek gauta ir kaip išleista.

Suprantama, jog ir šaulių organizacija turėtų panašiai priduoti apyskaitą iš jos gautųjų iš Amerikos aukų.

Lietuvos Informacijų Biuras. 22-IV-1921.

IŠ KELIONĖS LIETUVOJ IR LATVIJOJ.

(Taša nuo 3 pusl.). Kaip iš laikraščių, taip ir iš pasikalbėjimų pasirodė, kad krik. demokratams rupi tikyba labiau, kaip šalies gerovė, nors mačiau keletą iš jų gana karštų tėvynainių ir šalies gynėjų. Jų aukštesnieji ir gablesnieji elementai dirba kontakte ir ne blogame sutikime su kitomis partijomis. Mums gi, Amerikoje gyvenantiems sunku suprasti, kodėl Amerikos kunigų partijos vadai, lankusieji Lietuvą keletą sykų, parsivežą iš Lietuvos visokių nematomų gandų ir baidyklų apie Lietuvos dabartinę valdžią, kuri susideda Seime iš krikšč. demokratų didžiūmos. O Seimas tai Lietuvos valdžia. Ministerijose ir kitose valstybės vietose retai kur rasi krikšč. demokratų, visur kitų partijų žmones, nes jie gabūs, darbštūs.

Daugiausia tai rasi vis socialistus, liaudininkus, valstiečius, net pažangiečius ir bėpartivius — toki valdininkai nesisako, prie kokios partijos jie priklauso, nes nenori, kad juos kas nors persekiotų.

Dirba jie visi dienomis ir naktimis, bet yra jau daug ir tokių, net aukštesnėse vietose, kurie užima daugel vietų ir gauna keletą algų, o visai mažai ką beveikia, kas vienoje įstaigoje — ar valstybinėje, ar kur kitur. Čion nekaltu apie tuos, kurie dienomis visą laiką praleidžia valdžios darbe, o vakarais mokytojauja ir dirba savo profesijoje namie. Dirba šių vyrų ir žmonos, nes algos visų taip menkos valstybės įstaigose, kad prisieina uždarbiauti visiems kas tik gali ar gelbėti ligoninėse, globos namuose, ar kur kitur be jokios mokesnies. Rupi jiems šalies likimas, rupi Lietuvos vaikučiai, rupi mokslainėš, laikraščiai, dailė ir ukės buvis. Kas vienas taip gi rupinasi savo partija. Kalba priešingos partijos ne labai maloniai apie krikšč. demokratų; kalba gana gerai apie Valstiečių Sąjungą, kuri tai gal mums geriausia pritinka; kalba taip pat gerai apie social- liaudininkus, kurie taipgi mums, amerikiečiams tinka; — nekaltu blogai ir apie socialistus, bet ne apie bolševikus. Tiems tai nepritaria jokia kita partija. Kalba gana daug visos partijos apie pažangiečius, iš kurių nė vienas nepateko Steig. Seiman, ir kalba, tai apie juos visai nemaloniu budu. Užmetinėja jiems visokių gešeftus, daugiausia pavienės ypatoms, pasakoja buk tai jie viešai prieštarauja Lietuvos Gynimo Komitetui; viešai sako, kad jis nereikalingas ir kad jam jie pinigų neduos; kad nereikia lenkų dvarus Lietuvos beturčiams išdalinti, buk tai jie net ir su lenkais nesipyksta nė už Vilnių, nė ką kitą; buk tai jie kas vienas įieško tik progų išnaudoti sau šalies turtus ir daugel tam panašių pasakų galima girdėti visur ir net kad jie nepritaria ir neaukuoja šaulių organizacijai. Nežiurint šioms visoms pasakoms, pažangiečiai tankiai yra skiriami į valstybės svarbias vietas, svarbias konferencijas ir ten, kur uždarbiai ir progos kogeriausios pasinaudojimui.

Negana to, girdėjau net tokį sakinį, buk tai manoma visuomenėje, kad kaip žmogus negali papulti į dangų be krikšč. demokratų partijos pagalbos, taip žmogus, įieškantis sau valstybėje vietų, negali ją gauti ir surasti neprisirąšęs prie pažangiečių partijos. Kiek tokioms pasakoms galima tikėti, aš paliksiu ištyrimui patiems skaitytojams, nors šias pasakas aš girdėjau iš gana, rodos, ištikimų šaltinių su pažangiečių pavardėmis ir jų prasižengimais minėtais pakūdemis.

Taigi, mes Amerikoje begyvendami, ne sykį buvome kviesiti prisidėti prie pažangiečių partijos su savo visomis įiegomis ir įadovais. Ar-gi galėsime? Rodos kad ne! Maloniaus būtų darbuotis ir vargti su tais, kuriems ištikro rupi šalies likimas, žmonių gerbuvis, jų darbai, jų vargai ir jų džiaugsmai. Kurioji partija labiausiai rupinasi Lietuvos likimu, jos nuo priešų apgynimui ir žmonių gerbuviui ir tą viską atsieks, prie tos tai partijos visi geri lietuviai turėtų prigulėti ir mesti lauk visas kitas partijas, nors šiuomi laikų jei ne ant visad.

Visi Lietuvos elementai reikalauja, kad Vilnius ir Gardinas, su savų apskričiais, Lietuvos kosvarbiausiais geležinkeliais, Lietuvos žemėmis, giriomis upėmis ir visomis kitomis gyslomis ekonominiu ir politinio gyvenimo, be jokio klausimo, prigulėtų Lietuvai, kaip jai nuo daugel šimtmečių visad prigulėjo.

Ar-gi galės kokia nors politinė partija, ar ministerija, ar pavieni valdininkai, nepripažindami ir negindami Lietuvos šių kosvarbiausių reikalų — Lietuvos pačios gyvasties, Lietuvoje gyvuoti, palaikyti savo vietas ir būti gerbiami prieš visų lietuvių norus ir reikalavimus?

LIETUVIŲ SVENTĖS PHILADELPHIA, PA.

(Taša iš pereito num.). RESOLVED, that a copy of these resolutions be sent to His Excellency President Harding, to the Honorable Charles E. Hughes, Secretary of State of the United States, and to each of the Senators of the United State from the State of Pennsylvania.

Dr. E.G. Klimas, Chairman, J. V. Grinius, Secretary. Philadelphia, Pa., April 3rd, 1921.

PASVEIKINIMAS LIETUVOS ATSTOVUI.

Jo Sveiktai Jonuo Vileišiui, Lietuvos Atstovui Amerikoje, Washington, D. C.

Augštai gerbiamas Tamista: — Masiniame susirinkime, balandžio 3 d., 1921 m., Lietuvių Muzikalėje Svetainėje, Philadelphia, Pa., buvo perskaityta žinia iš laikraščių, jog kovo 14 d., 1921 m. Argentinos respublika pripažino Lietuvos respubliką pilnai nepriprulminga. Si žinutė susirinkime sukėlė didžiausią upą, kad jau viena iš Amerikos respublikų pripažino Lietuvos nepriklausomybę.

Tas benabėjo atsitiko iš uolaus, taktingo ir nenuilstančio darbinimosi Lietuvos Atstovo Amerikoje.

Augščiau minėtas susirinkimas, užsidegęs Lietuvos meile, sušuko: Valio Lietuva ir gerbiamas Jonas Vileišis, Lietuvos Atstovas!

Vienbalsiai tapo nutarta pasiūsti šie pagrabos žodžiai gerbi. Jonui Vileišiui, Lietuvos Atstovui Washington, D. C., Lietuvos Ministerijai Kaunan ir laikraščiams.

Masinio susirinkimo pirm., Dr. E. G. Klimas, Masinio susirinkimo rašt., J. V. Grinius, Philadelphia, Pa., Balandžio 3 d., 1921 m.

NEWARKO, N. J. IR APIELINKĖS LIETUVIŲ ATYDAI.

Stubas maliavoju (paintiniu), kambarius pagražinu, popiera naujausios mados, sampelius į namus pristatau. Darbą atlieku gražiai ir nebrangiai. Patarimas dykai.

Rašykite atvirutę arba telefoną — Market 1592. M. TRUSKA, 181 New York Ave., Newark, N. J.

VISI ĮSIDĖMĖKITE! D. ir M. Dar-ja "Gabijs" rengia operą "Pirmoji Gegužės" gegužės 28 d., Dudley Opera House, Boston, Mass. Tikietus galite gauti "Sandaros" ofise ir pas gabijiečius. Rep.

KNYGŲ KATALOGAS.

- 20. Girkas - Pašakarnis, pasakojimas ir "Begėdis Jonas", vaizdelis. Parašė Karolis Vairas. Pustl. 42 25c.
21. Francijos Revoliucija. Parašė M. Avietėnaitė. Trumpa aiški istorija Francijos revoliucijos. Su paveiklėliais. Pustl. 75 40c.
22. Kaip gyvena: Latviai, Anglai, Suomai. Parašė M. Šalčius. Pustl. 65 20c
23. Kas iš kur pareina. Trumpi pasakojimai apie kasdieninius žmonių vartojamus daiktus. Pustl. 62 20c
24. Daktaras Kišeniuje. Aiškus pamokėjimas kaip užlaikyti sveikatą ir kaip nuo ligų apsiginti. Sutašė M. Paltanavičia. Kietis audimo viršeliais. Pustl. 167 75c.

KURSAAS NUPUOLĖ

Tai geriausia proga daug auksinų į Lietuvą nusiųst. Greitume ausiuntimo pinigų nieks su manim negal lenktyniuotis; visiems pinigų siuntėjams pristatau kvitas su parašais priėmėjų pinigų. Laivakorėjų agentura į Liepoją, Hamburgą ir visur. Pasai kelionei į Lietuvą. Padarymas lietuviškų dokumentų. Pinigus siųskite per pašto. Money Order. Rašydami pridėkite žc. Stašą ir visados adresuokite: P. MIKOLAINIS, 53 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

AR NORITE UZDIRBTI EXTRA PINIGŲ?

Moterys ir merginos, čia jums gera proga uždirbti extra pinigų, liuosu nuo darbo laiku, darant visokios rūšies karoliuotus daiktus, kaip tai: laikrodėlius, retėžėlius, retėžėlius, rankinius maišiuskus ir t. t. Karoliukais audimas yra smagus ir žavėjantis darbas. Gana daug reikalaujama karoliuotų išdirbinių. Mes jums pasakysime, kaip parduoti su geru uždarbiu. Prisiųskite vieną dolerį ir mes prisiųsime parcel pašta primokėtai, vienas "Simplex" karoliukais audimo stakles ir (3000) tris tukstančius visokios rūšies karoliukų, dvi adatas, gražius piešinius ir instrukcijas. Yra labai lengvas darbas, net ir kudiškis gali atlikti. Nepamirškite, kad už vieną dolerį gaunat visus minėtus daiktus. Nepatinkant pinigus gražiname. Laiško nerašykite, iškirpę apgarsinama prsekite dolerį prisiųskite, o už kelių dienų gausite minėtus daiktus. Mes, taipgi turime pardavimui visokios rūšies karoliukų. Parašykite teisingai savo orderį ir antrašą. Atlik viską tuojaus, kol neįsejo iš minties. NOVELTY MANUFACTURING CO. Room 18 Southern Bldg. Dept. 89-a, Tampa, Fla. (17)

R.M.S.P.

EUROPA Dvisavaitiniai "O" Laivais New York—Hamburg Sustoja prie Charbourg ir Southampton ORBITA GEGUŽIO 21 Liepos 2 OROPESA BIRŽELIO 4 Liepos 16 ORDUNA BIRŽELIO 18 Liepos 30 1, 2 ir 3 klešos keliavimas. Viskas puikiai įrengta trečios klešos pasażieriams. THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO. 10 Congress St., Boston. Arba bile Laivakorėjų Agenturoje.

Štai Kur Sveikatos sekretas



PRANESIMAS NEW HAVE N'O IR APIELINKĖS LIETUVIAMS. F. Klein ir L. Hozmen. Lietuviai užlaiko pirmos kliasos FURNITURE KRAUTUVĖ, 579 Grand Ave., New Haven, Conn. Tai kviečiame visus lietuvius atsilankyti į minėtą krautuvę.

PAJIESKAU sesers Antosės Geceičiutės, po vyrų Dirsienės, iš Lietuvos paeina Vilniaus rėdybos, Alytaus apskričio, Varėnos parapijos, kaimo Druckunų. Pirmiau gyveno Lowell, Mass. Turiu svarbių reikalų meldžiu greitai atsišaukti. JONAS GECEVIČIUS, 105 Lafayette St., Paterson, N. J.

PAJIESKAU Bladą Vaitkų, apie 2 metai atgal gyveno Waterbury, Conn. Dabar kur randasi, prašau, ar jis pats, ar kas žino apie jį kad praneštų. Jis paeina iš kaimo Rubulių, valsč. Kretingos, Kauno rėdybos. Meldžiu atsišaukti. (17). MISS P. PETRUTAITE, 403 W. 4th St., So. Boston, Mass.

KUR GAUTI "SANDARĄ"

- Pavienius num. galima gauti kozną savaitę už 5 centus, sekančiose BRIDGEPORT, CONN.
H. Slavins, 24 Railroad Ave. CAMBRIDGE, MASS.
P. Bartkevičė, 877 Cambridge St. LAWRENCE, MASS.
Z. Jankauskas, 70 Lawrence St. A. Ramanauskas, 101 Oak St. CLEVELAND, OHIO.
"Dirva", 7907 Superior Ave. P. A. Szukys, 2345 St. Clair Ave. HAVERHILL, MASS.
S. Zavaldas, 108 River St. CHICAGO, ILL.
J. B. Aglinskis, 3238 S. Halsted St. LOWELL, MASS.
N. Radavičius, 36 Gorham St. MONTELELO, MASS.
A. M. Lanška, 672 N. Main St. NEW HAVEN, CONN.
K. Makarevičius, 255 Wallace St. NEWARK, N. J.
P. Lukša, 314 Walnut St. NORWOOD, MASS.
J. Pašakarnis, 1100 Wash. St. WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kazemėkas, 797 Bank St. WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičia, 15 Millbury St. A. TRAINAVIČIUS, 22 High St., Nashua, N. H.

Lietuviškos Atvirutės

"Sandaros" Knygyne dabar gaunamos sekančios tikrai lietuviškos atvirutes:

- KAINA — 2 UZ 5c., 12 UZ 25c.
1. Lietuvos Ukininko Grinčia,
2. Lietuvos Ukininko Namas,
3. Lietuvos Ukininko Vaizdelis,
4. Vilniaus reginys, žiurint nuo Vilijos,
5. Petro Rimšos "Artojas",
6. Šaulių miesto rinka,
7. Vasarinis Vilniaus Teatras,
8. Petro Rimšos "Močiutė",
9. Trakų pilies griuvėsiai,
10. Gedimino kalno vaizdelis,
11. Trakų ežeras ir pilis,
12. Sodžiaus vaizdelis "svečių belaukiant",
13. Sv. Onos Bažnyčia Vilniuje,
14. Dr. V. Kudirka Lietuvos Rašytojas,
15. Lietuviškos, gražios vaizdelis,
16. Taipgi sekančios: po 5c., 6 už 25c.:
17. Mikas Petrauskas, liuosu meno dailininkas,
18. Dr. V. Kudirka, Lietuvių rašytojas,
19. Simanas Daukantas, Lietuvių Istorikas.

I kitus miestus pašta mažiau 4 nesuončiame. Perkupčiam leidžiam gerą nuosimtį. Pasiskubinkite kol yra. Užsisakant ir pinigus siunčiant, adresuokite:

"SANDARA" 327 E STREET, BOSTON 27, MASS.

Nauja Eilių Knyga Svetimoj Padangee Pasualio Verpetuose

Knyga didelio formato: 7X10 colių, 200 puslapių, gera popiera ir graži spauda, papuošta su daugeliu venetų ir autoriaus paveikslu. Eilės, dainos ir prietikiai, šešiuose skyriuose. Viso telpa porą simtų įvairių eilių. Parašė ir išleido A. J. JOKUBAITIS. Kaina knygos \$2.00, bet del sandariečių mes parduosime per 30 dienų tiktai po \$1.25, todėl, pasinaudokite šia proga, užsisakykite tuojaus šią knygą, tuom pačiu paremsite "Sandarą."

Užsisakant ir pinigus siunčiant, adresuokite: "SANDARA" 327 E St., Bank Bldg., Boston 27, Mass.

Salutaras Drug & Chem. Company

Mes paskelbiame visuomenei, kad esame PIRMA DIDZIAUSIA LIETUVISKA VAISTINYCIA visoje Amerikoje, kuri išdirba vaistus, pagal Europos metodą nuo visokių ligų. Musų atitinkantieji vaistai pergali ligas. Tą jus sužinosite, kaip vartosite musų gyduoles. Visuose gerosse APTEIKOSE visoje Amerikoje galima gauti šias musų liekarstas: Salutarą Biteri del vidurių ligų. Regulatorius del moterys. Kraujo Valytojas, kurie pats užvardijimas išaiškina reikalingumą. Salutaro Linimentas del visokių kaulų skaudėjimo ir kitokių skausmų. Trajanka Kas-gi dar jos nežino? Tos garsingos namų gyduolės. Reikalaukite musų surašo veistų ir žolių—siunčiame už dyką. (39) SALUTARAS DRUG & CHEM. COMPANY 1707 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

Lietuviai Amerikoje

PITTSBURGH, PA.

Kun. M. Kazėnas Pralaimėjęs Bylą.

Turbūt visuomenė dar neužmiršo Pittsburgo skandalo, kur parapijonai, norėdami atsikratyti neapkenčiamo kunigo Kazėno, buvo mėginę išmesti laukan su katiliuku išėjus ant pakrapijimo, bet nepavyko, kadangi kun. gana stiprus, o, antra, ir kunigo komitetas tuo puolėsi į pagelbą, tai tik kai kurie prasi- mušę sau kits kitam makaules — ir viskas.

Bet po viso to triukšmo prasidėjo areštai už užpuolimą ant kun. bažnyčioje, taip kad kun. su savo šalininkais suareštavo net 19 žmonių ir visi buvo patatytai po 1000 dol. kaucijos lig sudo. Sudas buvo Criminal Court pas teisėją Brown. Sudo daugelis labai laukė, nes buvo visai paprastai. Ypač kunigo šalininkai tvirtino, kad užpuolusieji kuniga gaus 20 m. kalėjimo, ypač Gurevičienė ir Bučiūnienė.

Teismas prasidėjo bal. 8-tą ir užsibaigė bal. 12-tą. Parapijonai turėjo advokatą, o kunigas 2 advokatu. Kunigas ir jo liudininkai liudijo, kod kuniga norėjo sumušti, norėjo parsimesti ant žemės bažnyčioje, ir kad jokių įžangos tikėtu nėra prie durų. Bet parapijonų liudininkai liudijo, kad visas kivirčas iškilo delto, kad parapijonai nenorėjo mokėti įžangos tikėtu einant į bažnyčią melstis. Kad kunigo komitetas nelėdo bažnyčion neužsimokėjusių, tai ir kilo visas suirimas. O ką su galva, pramušta kunigo komitetui, tai pats kunigas pramušė su misinginiu krapylu besigindamas nuo moterėlių.

Visą tą išklaušęs, teisėjas pripažino visus lygiai kaltus ir paskyrė pusiau kaštus užsimokėti ir eiti namo. Parapijonai labai džiaugėsi tuo nuosprendžiu, bet kun. Kazėnas, tai nekaip jautėsi. Ir da teisėjas prisakė, kad būtų visi įleidžiami į bažnyčią ir įžangos tikėtus visai panaikinti, kas reiškia: kunigo biznį visai sugadino. Mat, parapijonų didžiūna neapkenčia kun. Kazėno, tai ir nemoka jam pinigų, bet į bažnyčią vis nori eiti ką naujo išgirdus.

Bet provos da nepasibaigė: dabar pradės parapijonai, kurie turi apie 25 varantus išpirkę del tų, kurie stumdė bažnyčioje nenorėjusius pirkti įžangos tikėtu. Tai kas-žin ką M. Kazėnas darys šią provą pralošęs: ar provosis toliau su Sv. Kazimiero parapijonais, ar skvermus susiglemžęs leisis iš Pittsburgho?

Da reikia pridurti, kad kun. Kazėnas neseniai išvestas į kunigus, bet spėjo jau susivaidyt su žmonėms net trečioje parapijoje, kaip tai: Donora, Bridgeville ir dabar Pittsburghe. Sakė, kad ir Clevelande buvęs padėt parapijonus apgalėt, kada ten praeitų metus buvo nesutikimai.

Pittsburgietis.

WORCESTER, MASS.

Mūsų mieste visos partijos po biskų dirba, taipgi ir sandariečiai neatsilieka. Nors dideliu veikimu negali pasizymėti, bet vis veikia: laiko mėnesinius susirinkimus kas mėnesis, teatrūs lošia. Dabar tik neseniai buvo sulostas teatras "Lizas Namio Liuto". Nepergeriausia nusisekė, nes žmonių neperdaugiausia buvo, taigi pelno nebuvo. Priežastis žmonių neatsilankymo yra bedarbė.

Balandžio 17 d. "Aušrelė" turėjo koncertą, kuris iš dainininkų pusės gerai nusisekė, bet publikos neperdaugiausia buvo

— tai vis ta pati bedarbė. Tolesniai, "Aušrelės" koras buvo užkvietas ant bal. 19 d. Draugijų Sanryšio atlaikyti koncertą parėmimui lietuvių namo. Čion ant tų pačių pagrindų du koru dainavo: "Aido" koras ir "Aušrelės". Dabar Worcesterio publika ir šneka apie "Aušrelės" korą, nes jis yra tautiškas ir bepartvyškas, o kiti du korai tai yra partvyški, užtat jie silpnai gyvuoja. "Aušrelė" pasižymi ne vien tik dainomis, bet ir vakarienių surengimu. Kada tik "Aušrelė" vakarienę surengia, tai visa Worcesterio inteligenti- ja ateina. "Aušrelės" visa draugija susideda iš apšviestųjų lietuvių, kaip vaikinai, taip ir merginos apšviestės priklauso prie "Aušrelės." A. Je—s.

CHICAGO, ILL.

Dienraščio "Lietuvos" Reikale. Kažkokis Bagdonas, gyvenantis West Side kolonijoje Chicago, Ill., sumanė pasitarnauti dienraščio "Lietuvos" šerinin- kam, (nors pats nėra šerinin- kas) sujieškoti ir nubausti tuos asmenis, kurie dien. "Lietuva" subankrutijo.

Balandžio 1 d., 1921 m. minėtas Bagdonas susikvietė kelis dien. "Lietuvos" šerininikus. Iš atsilankiusių perinktas reikalo vedimui komitetas, į kurį įėjo sekanti asmens: M. Dudas, A. Radomskis ir Ben. Kazanauskas. Komitetas štai ką nuveikė: pasamdė advokatą N. N. Loui, tas peržiūrėjo teismo kambaryje reikalingus raštus, ir pagarsino "Naujiuose" ir "Drauge" visų šerinininkų susirinkimą.

Balandžio 11 d., 8 val. vakare, Meldazio svet., 2242 W. 23 Placė įvyko antras taip vadinamas dien. "Lietuvos" šerinininkų susirinkimas, į kurį atsilankė sekanti direktoriai: J. Bagdžiūnas, Dr. K. Drangelis, P. Pivarunas, J. Giraitis, J. Gaubas ir apie 25 šerinininkai. Atidarius susirinkimą, Dr. Drangelis statė jam tinkamus reikalavimus, butent, kad susir. but vedamas, kaippo dien. "Liet." šerinininkų po priegloba čarterio, bet tas neįvyko, kadangi šitokiai propozicijai reikalinga dešimties dienų pirm susir. pranešimas šerinininkams, ir kad reikalingas švorumas; to neesant, susirinkimas įvyko, kaippo jieškotojų kaltininkų uždaryme dienraščio. Galima pasitebėti Dr. Drangelio išsidumą — jis pareiškė susirinkusiems: "Nors aš čia atsilankiau, bet ar aš pasakysiu ką jums į jusų klausimus, tai mano ypatingas dalykas, niekas negali mane priversti."

Prasidėjo susirinkimas. Kalbėjo visi atsilankiusieji direktoriai. Nors daug kalbėjo, bet nieko naujo nepasakė, vien kaltino aplinkybes, kurios prie to privedė. Kadangi atsilankė pasamdytas advokatas, tai išdavė raportą, ką jis rado teismo knygo- se: dienraštis "Lietuva" kainavo 30,000.00 dol. Licitacijos būdu parduotas už 17 tūkstančių 52 dol. Iki šiai dienai išaikvota 13 tūkstančių dol., nedaugta mokėti apie 2,000 dol. viską išmokėjus liks pinigų apie 2,000 dol., uždarant dien. skolų buvo apie 7,000 dol., kiti pinigai išmokėti už pardavimą ir kitus teismo patarnavimus. Advokatas, nesijausdamas, kokioje žmonių grupėje esąs, atvirai pasakė, kad tai vienatinis bankrut- tas, ką jis žinąs istorijoje su taip didele sarmatą direktoriams, kadangi skolų buvo vienas ketrit- dalis visos sumos korporacijoje, tai, jis sakė, kad čia neturįs supratimo, kaip buvo galima subankrutuoti. Kadangi buv. už-

klautsti J. Giraitis, P. Pivarunas ir J. Gaubas, kodėl jie taip kriminališkai pasielgė pasirašy- dami po bankruto peticija, tai jie atsakė, kad jie niekada nesirašė — po jokia peticija, kuri uždarė dien. "Liet." Tiek pasakė, kad po uždarymui dien. tapo pašaukti A. Olševskio jo ofisan ir t-nai pasirašė ant kokių tam tinkamų lapų, per kuriuos jie galėtų pajieškoti savo paskolintus pinigus, nes tie trys direktoriai buvo paskolinę 500 dol. dien. Jie aiškino, kad jie tokiame reikale pirmą sykį buvo įveltai ir per neapsiujėjimą nepatėmyjo, ar tie lapai buvo datuoti — gal Olševskio advokatas Rudolph Wolner panaudojo jų parašus uždarymui dienraščio. Tada susirinkusieji pareikalavo, jeigu Giraitis ir Gaubas tikrai yra nekaltį uždaryme dien., tai tegul pasirašo po skundu prieš savo advokatą Wolnerį ir paduoda tinkamam teisėjui, kurs ištryš Volnerio sauvaiškumą patrauks atsakomybėn. Adv. Louis pagamino tam tikrą peticiją, po kurią tuo susirinkime pasirašė Giraitis, Gaubas ir Pivarunas, Darbas eina toliau.

Kaip ten nebutų kalbėta, ar daryta, vistiek mano mintyje pasilieka štai kas: tas pirmas ir antras šerinininkų susir. yra nekuo kitu, kaip krėtiemu šposu per tuos pačius asmenis, kurie yra pasirašę Gegužio 8 d., 1920 metuose su tam tikrais išrokavi- mais uždaryti dien. "Lietuva". Kad chicagiečiai negali pamiršti jų biauoro darbo, kurį jie padarė, tai dabar surastas kitas budas, kad pasiteisinus prieš visuome- nę. Regėsime, kas toliau bus.

Perkuno Išpažintojas.

PHILADELPHIA, PA.

Apie Gruodžio mėnesį, 1920 m. Lietuvių Gedimino klubas ir Lietuvos Muzikalės Svetainės bendrovė išnešė protestą per laikraščius prieš klerikalus ir lenkbernius. Tas protestas padarė gana gero įspūdžio ant lietuviškos visuomenės, kas liudija, kad net pagiriančių laišku minėtos bendrovės valdyba apščią gavo. Bet tas labai nepatiko klerikalams ir lenkberniams. Jie, mat, pamatė kuom esą, subruzd visokiais budais keršinti minėtai bendrovei ir valdybai. Pasidar- bavus vienam dideliam lenkberniui, ir klerikalai su tuo lenkberniui prysakė sutaisė savotišką protestą ir patalpino klerikalishkuose laikraščiuose. Bet šuo kas yra, tuo ir pasirodo, taigi minėtam proteste klerikalai karštai protestuoja, kad Philadelphijos lietuviai užko Bonus L. L. Paskolos. Pirkto darbą Liet. Muzikalė bendrovė ir Gedimino klubas, kaippo lenkbernius ir kenkėjus Lietuvai, tuos visus, kurie pasirašė po tuo protestu, suspendavo iš savo tarpo, kad daugiau ramybės neardytų ir Lietuvos darbuotei nenkentų. Suspenduotų tarpan įeina šie: Stanislovas Bairunas, Petras Jėneliunas, V. Pečiukevičius, A. Čiurlionis. Po tuo nevykusiu protestu buvo ir daugiau pasirašiusių, bet tie nepriguli prie bendrovės, tad tegul tos draugijos juos nubauss už prieš lietuviškus darbus, kur jie priguli.

Stebėtinausia, kaip tiek katalikų - klerikalų, kaip jie net pats save vadina, na, o nei laikraštini apie save nepataiko žmoniškai patys parašyti, butinai reikalauja pagalbos lenkbernių. Pagalios gal tas lenkbernis, kaip kad klerikalai patys išispavie- dojo, kad tą protestą ne jie rašė, tadgi jie-nei nežinojo, kas ten rašoma, mat jiems tą protestą parašęs koks esperantistas Vidi- kauskas, ar kaip ten kitaip jis vadinas, todėl dabar tie suspen- dautieji klerikalai kruvinais ke- liais vaikščioja, kad jiems bendrovė, klub. dovanotų bausmes, nes, esą tai Vidikauskas viską padaręs. Bet Klubas ir Bend-

rovė Liet. Svetainės, supranta dalyką ir nekaltina tą, kuris parašė, bet tuos, kurie pasirašė; rodos, kad taip ir turi buti.

Oželis.

NEW BRITAIN, CONN.

Varpiečiai Veikia.

Dailės dr. ja "Varpas" surengė balandžio 17 d. didelį koncer- tą. Nors oras tą dieną buvo blogas — lijo, bet žmonių prisirin- kė pilna svetainė. Nemažai bu- vo ir iš kitų kolonijų atvažiavusių. Programą pradėjo su Him- nu. "Varpo" choras po vadov- yste P. Bruzausko sudainavo sekandias daineles: "Mergužle Mano," — Čižausko; "Per girią girėle" — Šimkaus; "Pabuski lietuvi" — Čižausko; "Darbininkų daina" — Alekso; "Mūsų Rytojais" — M. Petrausko. Visas virš minėtas daineles atliko puikiai, ką liudija, kad gavo gėlių bukėtą. Už choro išlavinimą pri- klauso didelė garbė P. Bruzaus- kui.

Čion pirmu kartu pasirodė scenoje mūsų jauni toltentuoti pianistai, Matulevičius ir p-lė Kazakevičiūtė; galima tikėtis iš tų dviejų jaunuolių gabius muzi- kus. Solo puikiai atliko P. Bru- zausko mokinė, O. Petuškiūtė: "Esu ant šio svieto" — Žemai- čio. P-lė Petuškiūtė vos tik 13 m. amžiaus, bet balsų turi labai gražų. Patartina tėvams, kad leistų mokinis į konservatorija.

Waterburio dvielis kvartetas po vadovyste J. S. Pruselaicio, nepraeičiausiai sudainavo, "Ar Girdi," — iš Warens; "Kam šėti žirgelis" — M. Petrausko; dueta "Valia Valužė" ir "Mielasirdys- tė" — M. Petrausko, sudainavo gana gerai A. Velička ir A. Rad- vilas, solo dainavo A. Velička: "Kur bazužė samanota". Patar- tina kitų kolonijų lietuviams pasikviesti A. Veličką su daino- mis. Viena iš gabiausių pianis- čių, p-lė Kundročiūtė puikiai at- sižymėjo graijndama mazurką, už ką gavė gėlių. Garbė Kund- ročiūtei, kad kitų kolonijų mer- ginoms parodo pavyzdį, jog rei- kia lavintis muzikoje.

Kiek silpniau sudainavo dueta sesers Gegžiūtės, "Man Gai- la". Baigiant programą "Var- po" choras sudainavo, "Už Tė- vynę, mes krutinė" — Čižausko, ir "Ginkim šalį Lietuvos" — Aleksio. Šios dainelės labiausia žmonėms patiko, nes melodija yra daugiau žmonėms suprantama.

Garbė yra varpiečiams už jų nenulstantį darbavimąsi. dailė- je ir chorvedžiui Bruzauskui.

Šiam koncertui buvo pakvies- tas solistas, J. Bružas iš Newark, N. J. Bružas atvyko į New Bri- tainą subatoje ir dažinojės, kad "Varpo" dr. joj nėra priverstina ausinė atlikti, atsiskak dalyvau- ti ir neatsilankė visai į svetainę. Patartina varpiečiams ir kitiems nekviesti tokių klerikalų, kaip J. Bružas, nes jiems nerupi dai- lė, bėt klerikalizmas. Visu gy- vumu varpiečiai rengiasi prie gegužės 1 d., bus sulosta "Mul- kinė ir Mulkintojai" ir kiti juo- kingi veikalai. Pradžia 2 val. po 12 val. Lietuvių svetainėje.

Valio, varpiečiai, prie didesnio darbo!

A. Bijunas.

NEWARK, N. J.

Parėškimas del Newarko Lietu- vių Apsigynimo Paskolos Bo- nų Pardavinėjimo Stoties.

Lietuvių Piliėčių Sąjungos Newarko 44-to skyriaus, laiky- tame savo susirinkime balandžio 4-tą dieną šių metų, 180 New York Avenue, Newark, N. J., ta- po pakeltas klausimas apie L. A. B. P. stoties darbuotę ir apkal- bėjus dabartinės L. A. B. P. dar- buotę, tapo atrasta, kad L. A. B. P. stoties darbuotė yra tai- droma, kad ko daugiausiai pasi- darbavus klerikalų labai, kaip jau yra parodžiusi savo pasielgi- muo vasario 16-tos dienos apvaik- šiojimo surengimu, į kurį visi

tikri piliečiai buvo atėję su tiks- lu suteikti auką savo Tėvynės Lietuvos reikalams. Bet L. A. B. P. stotis, norėdama šv. Kazi- miero dieną apvaikščioti iškil- mingiaus ir tame apvaikščioje- me surinktas aukas pasiūsti per Taut. s Fondą, savo, tai yra klerikų partijos reikalams, va- sario 16-tos apvaikščiojimo iš- kilmėse paskelbė, kad aukų Lie- tuvos reikalams nepriims, o tik del padengimo šio surengimo bus renkamos aukos. Žmonės maty- dami, kad čia norima padaryti biznis, o ne auką savo Tėvynei, išsiskirstė, apgailestaudami ne- tikusį pasielgimą.

KADANGI vėliaus skelbiama žinios, kaipo protestą prieš L. P. Sąjungą su tikslu jai pakenkti, kaip kad tilpo "Garso" No 11, kovo 17-tą d., 1921 m., ir kituo- se tos rušies laikraščiuose ir kad tas neva protestas prieš "ne- teisybę" nuo galo iki galo yra neteisingas ir net su tikslu me- lagingas, tai apie tai liudija pa- tys tos stoties nariai. Pavyz- džiu, tame neva proteste yra pa- sakyta: "visi komisijos nariai drauge su kitais vienbalsiai pro- testavo." Apie šį protestą už- klausus L. P. Sąj. susirinkime vieno iš komisijos ir čia minėtos L. A. B. P. stoties nario, ar yra tiesa, kad tokis protestas vien- balsiai buvo išneštas, į šį paklausimą pil. M. Dvareckas at- sakė sekandiai: "Aš nesutikau su tuo jų protestu ir balsavau prieš tai, nesutiko su tuo pil. V. Ambravevičius ir, rodosi, da kas daugiau, bet klerikalai į tai nekrepie domės." Antra, kad tai buvo daroma su tikslu pa- kenkti L. P. Sąj., tai prie to pri- sipažino patsaj to neva protes- to sulipintojas, Jurgis Brazas. Mat, pirma negu tas protesto šlamštas buvo išsiuntinėtas laik- raščiams, jo originalas pateko man žemiaus pasirašiusiam į rankas ir kuomet J. Brazas at-ėjo jį atsimiti, aš paklausiau, del ko tai yra daroma ir pastebėjau, kad ne "Vienybė", ne kiti rim- tesni laikraščiai tokios neteisy- bės netalpins, tuomet J. Brazas man atsakė: "Mes žinome, kad netalpys, tad aš ir padariau daug kopijų ir jas tuojaus pasiuntinė- siu į savuosius (reikia suprasti: į klerikalishkus, kurie to ir lau- kia) laikraščius."

IR, KADANGI persiorgani- zuojant L. A. B. P. stotiai visas darbas buvo atliktas neteisotai ir jokio bešališkumo nebuvo pri- cilaikoma, o vien tik vadovaujan- tės R. K. F. nesistatyta taktika, kuri yra negalima pritaikyti prie Valstybės reikalų klausimo. Susirinkime, kurjame rei- kėjo perorganizuoti stotį, tuli žmonės darė visokių trukdy- mus ir rinkimus į naują stotį už- laikė iki po 12 val. naktį, tai yra vieną dieną sušaukė susirinki- mą, o kitą dieną išrinko žmones į naują stotį del L. A. B. P. Ar tai nebuvo daroma su tikslu, kad netekė kahtyrbės tinkami tam darbu žmonės išsiskirstytų? Kas buvo tam susirinkime ir tai tē- mijo, aiškiai tai matė. Kada jau buvo išsiskirstę žmonės, tuomet pasilikę keletas visais at- žvilgiais netinkanti tam darbu žmonės apsišaukė save L. A. B. P. stotčia, už kurią Newarko lie- tuviai neima atsakomybės.

TODEL, MES NUTARĖME su tokia N. L. A. B. P. stotčia, iki ji nebus perorganizuota ir iki nepradės eiti savo pereigas, kai- po bešališka, NESISKAITYTI. Varde L. P. Sąjungos, A. S. Trečiokas, Sekr.

CHICAGO, ILL.

Gerbiami skaitytojai, šiuomi noriu painformuoti jus arba su- pažindinti su Chicago Lietuvos Taryba, kurią dienraštis "Draug- as" taip begėdiškai šmeižia. Lietuvos Taryba Chicagoje su- siveda iš 76 draugijų ir organi- zacijų. Iš tų 75% yra katali- kiškos draugijos su šventųjų

vardais, 25% yra tautišky orga- nizacijų ir daug apšviestėsių- jų pavienių ypatų. Per taip trumpą jos gyvavimą, štai ką nuveikė:

1. Chicago Draugijų Konfe- rencija surengė vieną iš svar- biausių nuotikių, tai Amerikos Lietuvių Seimą, kuris įvyko bir- zelio mėnesyje, 1919 m., tame seime dalyvavo daugiau, negu 500 delegatų iš įvairių kolonijų Amerikoje. Jie tuojaus po sei- mo, pagal seime išneštą rezoliu- ciją, susitvėrė Chicago Lietuvos Tarybą.

2. Surengė "Varpo" išleistu- ves 7th Regiment Armory rug- piučio mėnesyje, 1919 m., kur dalyvavo minia apie 35,000 žmo- nių.

3. Surengė Vajų Laisvės Są- vaitės. lapkričio m., 1919 m., su- rinkta nemažai aukų Tėvynės liuosavimo reikalams.

4. Iškilmingai tapo priimta Lietuvos Misija 8-th Regiment Armory, vasario m., 1920 m. Nors oras buvo šaltes, dalyvavo apie 8,000 žmonių.

5. Surengė apvaikščiojimą rugpiučio mėnesyje, 1920 m., Auditorium Theatre, iš priežas- ties išvadavimo Vilniaus iš po bolsėvikų ir lenkų.

6. Surengė demonstraciją prieš lenkus 7th Regiment Ar- mory, spalio m., 1920; dalyvavo apie 30,000 žmonių.

7. Išleido Lietuvos Memoran- dum 30,000 kopijų, išsiuntinėjo visos Amerikos žlmesniems vei- kėjams, tai yra amerikonomams.

8. Išleido propagandos knyge- lę Lithuania, 35,000 egzempliorių, taipogi paskleidė tarpe Ameri- vos valdonų ir veikėjų.

9. Suėjo bendran su Darbi- ninkų Taryba (Socialistais - De- mokratais) ir jau arti \$25,000- 00 pasiūsta per Lietuvos Misiją Gynimo Komitetui Lietuvon.

Niekas šiandien negali abejo- ti, kad jei nebutų buvę Chicago Lietuvos Tarybos, aukščiau mi- nėti darbai nebutų nuveikti.

Todel, brangūs tautiečiai, su- praskite, kodėl mūsų klerikalai taip jiršo: mat, kada nebuvo Tarybos, tai klerikalai kontrolia- vo tą žmonių minią, dabar jie netekę jų, drabsto purvais, kaip imanydami, kad tas minias vėl pavergti.

Kad nevienam skaitojui atei- no omenin, kiek tų klerikalų Chicagoje yra? Štai jų sąrašas: Kunigas Bučis ir jo štabas, susi- dedantis bene po vieną-kitą kiekvienoje kolonijoje. Jie, tu- rėdami savo dien, "Draugų", bu- bnija į visuomenę, neatsizvelg- dami į teisybę. Jie nesivadovau- ja protu, bet jausmais, bet mes anuos pažįstame, mums jie ne- bausis ir prie kiekvienos progos atremsim jų užmačius.

Moonshine'as pas mus veikia nenulstantčiai. Balandžio 10 d. Juozas Jonutis, gyvenantis 3618 Emerald Ave. panorėjo pasigau- ti gataviakurį, bet moonshine'as buvo apsunkinęs jį. Kada jis prie Halsted ir 33-čios gatvės griebė bėgantį karą, tai vietoje važiuoti karu, nuvažiuo Ambu- liansu į ligoninę, kur gydytojas atrado tiesjį petį nulužusį. Aš jo paklausiau: ar nenorėtumėi kunigo? Atsakė: "Aš buvau spaviednės per misiją." Tas pa- rodo, kad geras katalikas.

Tą patį vakarą pasivažiavo moonshine'u Kazimieras Bau- žis, 48 metų, namuose 3321 Au- burn Ave. Kada panedėlyje gas- padinė mėginio pažadinti, tai jau rado sušalusį. Paliko Lietuvoje moterį ir 5 vaikus.

Vienas iš mūsų pašėnavotų dentistų, Charlis, ką prie Hals- ted Str. turi ofisą, gana patrijo- tas. Kada T. M. D. išdininkas paklausė: ar galiu kalbėti apie reikalus? Dr. paklausė: kokius, ar lietuviškus? jei taip tai eik po... Tas parodo, kad įplaukos iš lietuvių geros, bet kad apšvie- tos organizacija palaikyti, dar

tokia; kaip T. M. D., tai nesvarbu.

D-ras Rutkauskas lankosi Chicagoje. Svarbiausi pranešimai iš Lietuvos: kunigai biedni, kun. neturi ką valgyti — visa jo prakalba susideda apie kunigų nepasisekimus. Tas parodo, kad Lietuvos žmonės pradėjo rūpintis savais reikalais, o ne kunigų penėjimu. Aš patariau D-rui Rutkauskui suorganizuoti tam tikrą fondą, į kurį kiekvienas Amerikos kunigas mokėtų bent to tukstantį dol. Šelpimui savųjų Lietuvoje. Lietuvos kun. nuskurdę, tegul Amerikos kunigai šelpia. Lietuvos liaudis kenčia skurdą, mes, Amerikos lietuviai, gelbim ir gelbėsime liaudį.

Perkuno Išpažintojas.

NEW BRITAIN, CONN.

Čionais Lietuvių Nepriklausomybės šalininkų 26 Bury's nuo pat susitvėrimo rengė teatrus, išvažiavimus, pasiliksminimo vakarus ir t. t. Visas pelnas skiriamas Lietuvos kareiviams ir šiaip visokiems Lietuvos reikalams, kad tik išgavus laisvą ir neprigulmingą Lietuvą. Nepamiršta ir apie naminius reikalus.

Bal. 10 d. statė du veikalus: "Netikėtai" ir "Aptiekorius" — veikalai yra labai žingėdūs ir juokingi. Atliko gana puikiai. Taipgi buvo sudainuota kelios cainos panelės Blažauskiutės, kas publikai patiko, ką liudyja antru sykiu iššaukimas dainuoti. Taipgi buvo kareiviškas monologas, kur žmonės daugiausia gavo pasijuokti. Visas pelnas skiriamas vietinio lietuvių bėno palaikymui. Tik pagal dabartinės bedarbės, tai žmonių neperdaugiausia buvo, bet visgi keli doleriai liko pelno P. P. P.

NASHUA, N. H.

Darbštus Tėvynainis Surinko 85 d. Liet. Gyn. Kom.

Kadangi čionai pas lietuvius nėra jokio klubo, kur galima būtų susirinkusiems pasikalbėti, tai lietuviai daugiausia papratę susieit pas gerą tautietį A. Treinavičių duonkeptuvėn, čia tarpe susirinkusių buna visko: diskusijų ir gana rimtų pasikalbėjimų.

Ir taip čia aną dieną besikalbant apie dabartinį Lietuvos vargingą padėjimą, pil. A. Treinavičius sušuko: "vyrai, ar negalėtume sumesti keletą desėtų dolerių Liet. Gyn. Komitetui? Aš dedu dvidešimtę, kas ant-ras?" Rados ir daugiau gerasirdžių tėvynainių, kurie taip pat su aukomis prisidėjo. Čia jų ir vardai telpa:

A. Treinavičius 20.00; J. Zuraulia 10.00; J. Ukrenas 10.00; L. Puškevičius 10.00; L. Treinavičius 5.00; P. Gaidys 5.00; J. Volkevičius 5.00; V. Kizala 5.00; J. Sediavičius 5.00; M. Česnulevičius 5.00; V. Kvaraciejus 5.00. Viso labo 85.00. Visiems aukotojams, vandan Liet. Gyn. Kom. tariu širdingai ačiū. Pinigai pasiūsti per Liet. Misiją New Yorke.

Reikia pastebėti, kad A. Treinavičius daugiausia yra pasidarbavęs šioje kolonijoje L. L. P. Bonų pardavainėje ir pats pirkęs už 250.00 dol. Linkime A. Treinavičiui ir ateityje nenustoti darbuotis Tėvynės labui.

Taipgi čia yra ir kiti keli lietuviški biznieri, kai kurie iš jų tankai myli tuos priežadžius vartoti: "Savas pas savą". Bet kaip tik atėjo L. L. Paskola arba buna renkamos aukos Lietuvos Gynimui, tai tada tu "savų" nei su žibintuvu nerastum.

Nashua's Lietuvis.

"SANDARA" GERIAUSIA VIETA GARSINTI BIZNIUS.

LIETUVOS ATSTOVYBĖS AMERIKOJ PRANEŠIMAS

Lietuvos Raudonajam Kryžiui Aukų Apskaita.

Žemiau yra paduodama smulkesnė apskaita visų Lietuvos Raud. Kryžiui aukų, kurios buvo prisiųstos Lietuvos Misijai arba paskui Lietuvos Atstovybei, pradedant nuo sausio 1 mos dienos iki šios balandžio 14 dienos. Praėjusiais, 1920 m. iki sausio 1-mos dienos buvo prisiųsta 14,320.21 dol. ir pasiųsta auksinai 1,327,629, o šiais metais apturėta 4,106.50 dol. ir pasiųsta Lietuvos R. Kryžiui 265,738 auksinai.

Labdarybės darbas — tai šventas darbas. Rodos prie jo neturėtų būti ypatingų varžytinių. Tačiau ir prie šio darbo atsiradavo visokių ginčų ir varžytinių, kurios trukdo tinkamą aukų plaukimą. Esamoji Amerikoje Lietuvos Raud. Kryžiaus Rėmėjų Draugija, sulig savo vardo, yra rinkusi ir už 1920 m. suaukavusi nemažai Lietuvos Raud. Kryžiui, tačiau pasiteisindama, jog ji veikia sulig Amerikos čarterio, yra atsisakiusi netik man, kaip Lietuvos Atstovui. Amerikoje, priduoti savo apskaitą, bet ir kaip specialiam Lietuvos Raudonojo Kryžiaus įgaliotiniui nepridavus yra nė apskaitos, nė kitokių kity paaiškinimų, kokioms Lietuvos įstaigoms jų surinktos lėšos yra priduodamos. Paskutiniu laiku Lietuvos Raud. Kryžius yra kablegramu prašęs šios Rėmėjų Draugijos prisiųsti jam 10,000 dol. sušelpimui grįžtančių iš Rusijos tremtinių, tačiau ant šio prašymo, neveizdint atkartojimų, Rėmėjų Draugija nėra davusi net atsakymo.

Iš to prisieina padaryti išvadas, jog Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Rėmėjų Draugija yra nutarusi nebešelpiti ir neberemti Lietuvos Raud. Kryžiaus ir butų gerai, jeigu tat taip yra, kad ji ir savo vardą pakeistų, kad nebeklaidentų Amerikos lietuvių, nes juk dar neseniai buvo skelbiama, jog visos šios Draugijos skyrių surinktos aukos bus priduodamos Lietuvos Raud. Kryžiui.

Labai gali būti, kad vieną ar kitą darbą Lietuvos Raud. Kryžius atlieka nepilnai gerai, kad yra trukumų. Prašaliniui šių trukumų geriausias vaistas — tai visuomenės kritika, aiški, rimta kritika. Daryti kokie nors primetimai pašlapčia, pakuždomis, kaip tat neretai yra daroma, neišpuola, nepritinka. Juo mažiau yra pateisinamas darbas, kuomet vieton šios jau įsivyravusios ir valstybės palaikomos įstaigos, norima tvirti kokia nors kita įstaiga. Toksai darbas labai panašauja į darbą tų Lietuvos piliečių, kurie dėlei tos priežasties, kad tai ar jų laiškas tapo Lietuvos paštoje prapuolęs, ar tai dėlei to, kad jiems prisiėjo maitas ant sienos užmokėti, jau smerkia Lietuvos valdžią ir išsizada Lietuvos valstybės. Dar mažiau pateisinamas yra toksai grovimo darbas, kuomet kokios nors svetimos valstybės kapitalais norima paremti kokia nors viena mūsų valstybės įstaiga, kad sumažinus autoritetą jau esamosios. Girdi, Amerikos Raud. Kryžius (American Red Cross) duodas viso ko, kas tik reikia, d-ro Nagevičiaus užlaikomoms karo ligoninėms, bet nieko neduodas Lietuvos Raud. Kryžiui.

Yra žinoma, jog į Vyriausiąją Lietuvos Raud. Kryžiaus Valdybą įeina visa eilė garbingų piliečių, kaip tat d-ras Rokas Šliupas, d-ras Jurgis Alekna, Steig. Seimo nariai: kun. kan. Žaulytis ir prov. Mažauskis, toliaus d-rai Ingelevičius, Mažylis, prov. Pr. Valantinavičius ir kaip kada dalytauja Steig. Seimo narys d-ras E. Draugelis. Jokios algos ar atlyginimo už pašvenčiamą L. R. Kryžiui darbą jie neima ir tvirtinti, kaip tat daro pil. Vaitiekunas iš Brooklyno, jog L. R. Kryžius yra daktarų "asmeniškų biznių" yra nieko nepamatuotų įžeidimų. Patikėkim šiais vyrais, o jei jų jų kas daroma negerai, parinkime kitus, bet įstaigos negriaukime.

Apie savo darbuotę 1919 m., L. R. Kryžiaus Valdyba yra išleidusi platų pranešimą formoj knygutės. Tokia pat knygutė ruošinama ir už 1920 m., kaip atskaita L. R. Kryžiaus darbuotės. Tuo tarpu L. R. K. Valdyba yra prisiuntusi apturėtų iš Amerikos daiktų ir pinigų ir nurodo, kaip jie yra išdalinti ir kas šiandien Valdybos yra daroma:

1. Lietuvos Raudonasis Kryžius turi ligoninę kariškiams Panėvėžyje su užkrečiamųjų ligų skyriumi, kur paskutiniu laiku telpa šiltine sergantieji iš Rusijos grįžtantieji tremtiniai.
2. Įsteigtas Medicinos Pagelbos burys kariškiams ir civiliams ant fronto.
3. Belaisviams iš Lenkijos teikiama pašalpa pinigais, šiltais rubais: sergantiems kariškiams visose ligoninėse įvairiomis šventėmis dalinamos dovanos.
4. Valdžiai padedant, steigama prieglauda karo invalidams.
5. Rupinamasi apie karo našlaičius - vaikus.
6. Kaune L. R. K. turi ligoninę - klinika, prie jos ambulatoriją ir vaistingą. Apie tą įstaigą Vyriausias Amerikos Raudonojo Kryžiaus atstovas iš Rygos pasakė: kad ši įstaiga pilnai gali būti perkelta Amerikon, kur jau savo stoviu neprisieis gėdytis.
7. Kaune prie savo ligoninės L. R. K. įsteigė kursus akušerėms ir gailistingoms seserims gaminti. Jau išleista 25 akušerės ir 24 seserys. Vasario 1, š. m. prasidėjo antroji laida.
8. L. R. K. turi savo ambulatoriją ir Maitinimo punktą Vilniuje dėl grįžtančiųjų tėvynės pabėgėlių.

Visiems aukotojams, kurie yra pridavę aukų ar tai per Lietuvos Misiją, ar kitais keliais arba stačiai jam prisiuntę, L. R. Kryžiaus Valdyba išsiuntinėja per Lietuvos Atstovybę tam tikrą kvitą. Be to čion patiekiamas gautas pilnasai sąrašas visų iš Amerikos aukų už 1920 metus, butent 1920 metais yra gauta iš Amerikos 2,241,733.05 auksinai.

Prisiunčiamieji pinigai per Lietuvos Atstovybę yra tuoj išsiunčiami Lietuvon, be jokio užlaikymo ir visiems aukotojams tuoj priduodamas pakvitavimas, o reikalaujant ir tam tikri palūdyjimai, o kuomet tos aukos yra gautos paties L. R. Kryžiaus, tai be to prisiunčiamas aukotojams ir iš šios Valdybos pakvitavimas ir padėka.

Amerikos lietuviai! Remkite ir toliaus Lietuvos Raud. Kryžių ir siųskite jam aukų per Lietuvos Atstovybę.

Representative of Lithuania in America,

162 West 31st St., New York City.

Toliaus priduodama: 1) smulkesnė Lietuvos Atstovybės Aukų Skyriaus apskaita, prisiųstų Liet. Raud. Kryžiui aukų; 2) Vyriausiosios Lietuvos Raud. Kryžiaus Valdybos bendras sąrašas daiktų, prisiųstų iš Amerikos ir sąrašas gautų iš Amerikos 1920 metais ir prašome laikraščių, jeigu bus galima, patalpinti šiuos raštus.

J. Vileišis, Lietuvos Atstovas Amerikoje.

Bal. 14 d., 1921 m.

(Bus Daugiau).

Tel. S. B. 2488
DR. J. C. LANDZIUS - SEYMOUR
 LIETUVIS
 Gydytojas ir Chirurgas
 366 Broadway, S. Boston, Mass.

Dr. Terssem
 DENTISTAS
 306 Main St., Worcester, Mass.
 viršui "Iver Johnson" kautuvės
 Patyręs dentistas, prieinamos kainos. Atdara subatoms po pietų. Nedėliomis pagal sutartį. Telephonas Park 3310.

Bell Phone Dickinson 3995 M.
Dr. Ignotas Stankus
 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
 Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.
 Ofiso Valandas:
 Nuo 9 rito iki 5 po pietu
 Vakaris, Keturge nuo 6 iki 9 P. M.
 Nedėliomis iki 4 po pietu.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H. S. Stone O.D.
 Akiu Specialistas.
 399a Broadway,
 Tarpe E ir F gatviu, South Boston.

Dr. Paul J. Jakmauh
 (Jakimavičius)
 Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare.
 509 Broadway, Kampas G St.,
 So. Boston, Mass.
 Telephone South Boston 502

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
 Galima susikalbėti ir lietuviškai
 Ofiso valandos:
 Rytais iki 9 val.
 Po pietų 1 iki 8
 Vakaris 6 iki 9.
 536 Broadway, So. Boston.

Pranešimas

Pranešame, kad Darbo Žmonių Knygyno katalogai 1920 metų jau išsibaigė, gi 1921 dar negatavi, todėl kurie negavote teiksitės atleisti. Dabar Darbo Žmonių knygyno SANDELIS išaušo į taip didelį, kad ta vieta, kurioje dabar yra pasidarė per ankšta, prisieina įieškoti didesnės vietos, kurioje būtų galima netik, kad visas Europoje ir Amerikoje išleistas lietuviškas knygas sutalpinti, o ir svetimtautiški kad nemažai tilptų, tad del tos priežasties reikalinga taipat didelio katalogo, kokio dar lietuviški knygnai niekuomet neturėjo. Parupinimui to, reikia daug pinigų. Taipgi del stokos pinigų ir dėlei dar nežinomos vietos gali būti, kad ims laiko apie keli mėnesiai, kol viskas bus gatava ir todėl, brangūs Darbo Žmonių Knygyno rėmėjai, turėdami progos pasinaudokite per draugus, kurie gali ypač išskai atvažiuoti, arba patys atvažiokite, mes užtikriname, kad čia gausite knygų, kokių kituose knygnuose negaunate, jau dabar turime galybę tik-ką iš spaudos ir jau atgabenta iš Lietuvos knygų, taipgi laikraščiai: "Lietuvos Ukininkas" 10c., "Socialdemokratas" 5c., "Sietynas" 30c., "Aušrinė" 30c., "Trimitas" 20c. "Mokykla ir Gyvenimas" 50c. Siųskite užsakymus ir kartu pinigų šiūomi adresu:

J. B. AGLINSKAS,
 3238 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Laikrodžiai Atpigo
 16 S. Vyriško didumo, šriubeliu varomas, ant 21 akmens, 14 k. kaušiuakai gvarantuoti ant 25 metų ... 25 doleriai
 Siuskite užsakymus, nes greit gali išsibaigti.
P. VALUKONIS
 375 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

"Vaikai nustokite bereikalingai pestis — yra užtektinai BAMBINO jum abiem!"
Kudikiai mėgsta jį!
 Jie prašo daugiaus!
 Net ir mažyčiai žino, kad
BAMBINO
 yra geriausia gyduolė visame pasaulyje, kuri duoda galimybės būti liūsu nuo vidurių užkietėjimo. Ji paveikia per vieną naktį; lengvai, tačiau tikrai! Aptiekose parduoda po 50c. arba už 60c. apmokėtu pašto siuntiniu prisiunčiame tiesiog iš laboratorijos.
 F. AD. RICHTER & CO.
 3rd Avenue & 35th Street, Borough of Brooklyn, New York City

American Line
 Tiesioginė linija iš New York įHamburgą.
 Patogiausia kelionė į Lietuvą ir Rusiją. Didelis moderniškas dvejais šriubais laivas išplauks
MINNEKANHDNA (naujas) 3 Kliasa Geg. 12 d., 1921
MANCHURIA ... Balandžio 14 d., 1921
MONGOLIA ... Balandžio 28 d., 1921
 Trečia klesia iš New York iki Liepojaus \$132.00
 Trečia klesia iš New York iki Eitkunų \$130.00
 Trečios klesos pasażeriai mandagiai yra maitinami, dideliuose vaguonuose kambariuose. Atskrus kambarėliai del moterų irvaiku. Kreipkitės į Kompanijos ofisą: 84 State St., New York, arba prie vietos agento.

Ar Jus Kankina Pleiskanos?
NAUDOKITE Ruffles
 Ar Jums Galvos Oda Niakti?
NAUDOKITE Ruffles
 Ar Jūsų Plaukai Slenka?
NAUDOKITE Ruffles
 Ar Jus Norite Apsaugoti Jūs?
NAUDOKITE Ruffles
 Užlaikymui savo plaukų grožius ir tankius
NAUDOKITE Ruffles
 Užlaikymui galvos odos sveikatę ir švariai
NAUDOKITE Ruffles
 Ruffles galima gauti visose aptiekose po 65c. bonk, arba tiesiog iš išdirbėju per paštą už 75c. bonką.
 F. AD. RICHTER & CO.
 3rd Ave. & 35th St. Brooklyn, N. Y.

Lietuviška Aptieka
 Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.
 Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsėnjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, suėdysite pinigų ir sveikata. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.
H. CABITT,
 100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

ATYDAI VISUOMENES
 Parduodu laivakortes visoms linijoms, per prielaukas Hamburgo, Bremo, Rotterdamo, Antverpo ir Liepojaus. Kurie keliausite Lietuvon Balandžio, Gegužio, Berželio mėnesiuose dar laikas užsisakyti vietas, antros ir trečios klesos. Rankpinigių siųskite \$30.00 Money Orderiu. Laivakorčių prekė iš N. Y. į Eitkunų \$109.60. Siūčių pinigų į Lietuvą pagal dienos kursa, reikiale — telegramu. Nusiuntimas greitas ir gvarantuotas. Visados kreipkitės antrašu, o busite užganėdinti, A. L. T. S. NARYS.
JUOZO AMBRAZIEJAUS AGENTURA,
 168 Grand St., Tel. Greenpoint 5975. Brooklyn, N. Y.

Dr. Richterio Galingas Seimyninis Linimentas!
 Pain-Expelleris yra naudojamas, suviršum per 50 metų, beveik visose pasaulio valstybėse.
 Nuo reumatiškų skausmų, neuralgijos, apšlubimo, nisterėjimo, raumenų nuvarginimo ir greitam pašalinimui ankstyvo persalimo, šitas senas, ištikimas seimynos draugas suteikia neapkainuojamą pagalbą.
 Kiekvienas aptiekorius parduoda Pain-Expellerį. Tačiau, visviena persitikrinkite, ar gaudate tikrąjį su Inkaro vaizbaženkliau.
 Jokių kity nepriimkite, kaipo netikrų ir neteisėtai sufabrikuotų.
 Kaina 35c. ir 70c. už bonką.
F. AD. RICHTER & CO.,
 3rd Ave. & 35th St., Brooklyn, New York

Vietos žinios.

BAŽNYTINIO CHORO KONCERTAS.

Balandžio 18 d., vietinis šv. Petro parapijoje choras po vadovystę p. M. Karbauskio surengė koncertą, kuris buvo ne bažnytiniame sklype, bet "Municipal Building" (miesto salėje). Programos buvo gan platus, tas parodo, jog p. Karbauskio buvo daug pasidarbuota, ir trisio padėta koncerto surengimui. Taipgi garbė priklauso p. Karbauskui už tai, kad šį koncertą iškėlė iš bažnytinio sklypo, ir tuomi suteikė progą ir pažangiesiems žmonėms jį išgirsti. Kas link išpildymo programo, tai patysai choras kelias daineles sugiedojo gana gerai, kitos išėjo kiek silpniau. Bet jau pavieniai "artistai", tai kaip kurie išties turį per daug drąsos kibti į tokias dainas, kurias visiškai nepajėgia sugiedoti. Visus iš eilės paminti imty daug vietos, tik pavyzdin, paimkime, kad ir gerb. M. Petrausko duetą iš "Eglės", kaip šis puikus dailės veikalas likos sudarytas, kurį sugiedojo E. Narinkaitė ir D. Antanavičius. Narinkaitė, nors ją "Dar-kas" kelis kartus yra pavadinęs "žvaigždute", bet šį kartą "nešviete" tiek, kiek reikėjo. Kaslink Antanavičiaus, tai jau "good night"! Tam žmogeliui yra patartina dar daug išvalgyti "Boston beans", o paskui imtis už tokių veikalų, kaip "Eglė" arba kiti tokie. Taipgi reikia pastebėti, jog programo 14 numerį išpildžius, Narinkaitėi liko įteiktas gėlių buketas. Argi tai teisinga? Juk, rodos dovanos visados būna duodamos pabaigoje programo, kada buna perėję visi artistai. Gi čia pasielgta visai kitaip: nes jeigu būtų laukta pabaigos, tai tas gėlių buketas visados priklausė, ne Narinkaitėi, bet p-lei M. Gribaitei, nes jos balsas yra aukštesnis, tyresnis ir priimnesnis, negu, kad Narinkaitės. Kaslink publikos, tai visą laiką teko girdėti kuzdės. Na, tai jau jeigu kuzdės buna tarpe bažnytinių "buručių", tai nėra ne pavydo, nes jie neturėjo progos išlysti iš bažnytinio sklypo ir pamatyti, kaip reikia apsieiti prakilnesniuose susirinkimuose. Bet yra stebėtina, kad patys kunigai kelia triukšmą, nes trys atsidedę pirmose sėdynėse visą laiką bumbėjo, tarytum "ubagai" pupas pabėrę. Kas-gi jiems darėsi? Gal juos nervavo pilkos merginų pančekos, kurios matėsi sėdinių ant estrados? O gal kas kitas? Juk tai ne smertelnam žmogui suprašti tokius dalykus, ką kunigėliai daro. Laikas pradėti apvertinti dailę, ir nuėjus į dailos vakarus, ne triukšmus kelti, bet reikia ramiai užsilaikyti, ir netrukdyti kitus ramiai užsilaikančius. Na, o "Dar-kas", aprašydamas šį koncertą, nudailino, jog viskas buvo gerai, jog jau geriau negali būti. Tas parodo, jog "Dar-kas" savo skaitytojus išauklėja triukšmadariais ir nemokančiais apsieiti susirinkimuose. Reiškia, jog kas jį, tai viskas gerai, nors ten būtų aršiausia. Girkalniškis.

BUTĖNO KONCERTAS.

Subatos vakare, balandžio 23 d., buvo J. Butėno išleistuvių koncertas. Kas jį rengia; nebuvę pažymėta, tik tiek teko išgirdėti, jog Butėnas rengiasi išvažiuoti Italijon mokyti, tai ir duoda atsiveikimo kocertus. Bet kiek teko patęmyti, tai rengėjai buvo "komunistai" tai ir pasirodo, jog jie ("komunistai") rengia, tik bijo garsytis, kad nenubaidytų publikos. Programas susidėjo iš 13 numerių, kuriuos išpildė J. Butėnas, M. Butėnienė ir J. Kriaučiūnas. Dainos buvo didžiojoje M. Pet-

rausko kompozicijos, kas parodo, jog koncertas buvo tikroje tautiškoje dvasioje. Dainininkų nemėginsiu kritikuoti, nes kai kurios dainos išėjo kiek silpniau, kitos gerai, ir, abelnai žvelgiant, viskas buvo pusėtinai. Bet jau vakaro "tvarkdariai", tai išties stebėtini, nes vos tik dainininkas pasirodo scenoje, tai pradeda lempas gesinti ir vėl degti, kas gadina akis ir nervus, kaip dainininkui, taip ir visai publikai. Publikoje teko matyti daug "komunistų", kurie po pirmų dainų artistus lydėjo gausiais aplodimentais, bet kada pasigirdo tautiškos dainos, ypatingai po J. Butėno sudainavimo "Pasakyk Lietuvai" — M. Petrausko, tai pas komunistus upas nuėjo ir po dainų buvo daromi aplodimentai, betvarkeje, kaip koki marmalienė, ir su yroniškomis šypsomis ant veidu. Tas parodo, jog viskas išėjo ne sulig "komunistų" noro. Taipgi teko patęmyti, jog kas-kurios M. Petrausko dainos buvo paimtos iš operų, bet nepažymėtos. Taipgi vis reikėtų prisilaikyti daugiau aiškesnės teisybės. P-kas.

DRAMOS IR MUZIKOS DARBA "GABIJA" IR JOS PRIESAI.

Sugrįžus iš Lietuvos gerb. komp. M. Petrauskui, Dramos ir Muzikos Draugija "Gabija" pradėjo smarkų veikimą dailės srityje. Bet atsirado ir tokių galvalų, kurie stengiasi užkenti tam prakilniam darbui. Nors ši draugija yra ir nepartyviška, bet tamsybės apaštalai vadina ją partyviška, butent — "sandariečių." Kodel jie taip ją vadina? Todėl, kad "Gabija", kaip nepartyviška dailės draugija, nesoka pagal klerikalų muzikos. Ir kad ji rėmė kiekvieną naudingą žingsnį tėvynės Lietuvos labui, tai tą jie gerai žino. O kadangi tarpe Amerikos lietuvių sandariečiai daugiausia darbuojasi Tėvynės naudai, tai dabar pas klerikalus labai madoje tas, kad kas dirba labai Lietuvos, tai tas jau ir sandarietis. Kas-žin, kad kuris nors Amerikos kunigėlis pradėtų dirbt naudingą darbą Lietuvos? Ar ir jį palaikytų sandariečiai?

Vienas juodos sąžinės elementas, pasirašydamas "Prisikėlęs," per davatkų organą "Dar-ką" štai ką rašo: M. Petrauskui sugrįžus iš Lietuvos, sandariečių surengtoje vakarieneje, vienas garsus kalbėtojas, bankininkas sako: So. Bostonas M. Petrauskui išvažiuavus į Lietuvą buvo visai apmiręs. Dabar sugrįžus prisikėlė iš numirusių. Matyt, kalbėtojas suklydo, ir vietoje pasakyti aprimęs, pasakė apmiręs.

Vargšas tas prisikėlėlis! jis tur but tuomet tamsybės grabe gulėjo, todėl ir nežinojo, kas tą sukilimo vakariene, buvo surengę, nes netik kad lietuviški laikraščiai, kaip "Sandara", "Keleivis", "Vienybė" ir "Tėvynė" aprašo, bet ir Bostono Anglij dienraščiai parašė, kad D. ir M. D. "Gabija" iškilmingai pasitiko savo vadovą, gerb. komp. M. Petrauską. Toliau jis sako, kad, "kalbėtojas suklydo ir vietoje pasakyti aprimęs, pasakė apmiręs." Kodel tas "Prisikėlęs" taip sako? Todėl, kad sugrįžęs komp. M. P. į kelias savaites tapo perstatyta operetė "Maluninkas ir Kaminekrėtis" ir Lasa No. 3, palydint simfonijos orkestrai. O prisikėlėliui tas tai "neramu." Nes opera, simfonija čia tai jau nepaprastas dalykas, ir jojo ausys jokiū būdu to pakęst negali. Jam "neramu!"..Ot klepinė muzika, "poliš piano" ((armonika), tai "šventi," tai "maloni"! Tai tikrai tinka jo jausmams... Bet ar galima nuo tokių daugiau reikalauti? Ne!..

Todėl, brolau ir sesute, gabi-

jieti! neatsižvelgk į dailės bei kultūros darbo trukdytojus. Bet stokim petys į petį prie darbo, visi, kaip vienas, lai tirpsta juodieji ledai iš lietuvių tarpo!

Spaudos Komisija:
Matas Biekša,
Stasys Mockus.

PAREISKIMAS.

Prakalbos rengiamos A. L. T. S. 7 kp. balandžio 28 d., Lietuvių Salėje, kamps E ir Silver Sts., So. Boston, Mass. Ateikite visi, nes bus aiškinaama visokios judosystės, kurios yra daromos tarpe lietuvių kitose valstijose.

Rengėjai.

DR. D. ALSEIKOS PRAKALBŲ MARŠRUTAS ĮVYKS ŠIOSE VIETOSE:

Balandžio 28 d., 7:30 valandą vakare, D. L. K. Gedemino svetainėje, 575 Joseph Ave., Rochester, N. Y.

Gegužės 1 d., 7 val. vakare, Lietuvių Mokyklos svetainėje West Mahanoy St., Mahanoy City, Pa.

Gegužės 5 d., 7:30 val. vakare, Old High School Auditorium svetainėje, North Main St., Sheandoah, Pa.

Gegužės 8 d., 7:30 val. vakare, Hampton Auditorium svetainėje, 13-17 West Northampton St., Wilkes Barre, Pa.

Gegužės 10 d., 7:30 val. vakare, K. Rudaičio svetainėje, 193 N. Main St., Pittston, Pa.

Gegužės 15 d., Philadelphia-Richmond, Pa.

Gegužės 22 d., 7:30 val. vakare, 747 W. Baltimore St., Baltimore, Md.

Su augšta pagarba,
M. L. Vasiliauskas,
Komiteto Vilniaus atvadavimui Remti Sekretorius.

SUSIRINKIMAI

LAWRENCE, MASS.

A. L. T. Sandaros 12 kp. susirinkimas bus nedėlioje, gegužės 1-mą, šių metų, 2 val. po pietų, Urbšo ir Co. kantore, 101 Oak St.

Gerbiamieji sandariečiai ir sandarietės! Malonėkite atsiiankyti, nes turime svarbių nutarimų.

Prot. raštininkas,
Feliksas A. Krencavičius.

ELIZABETH, N. J.

Šiuomi pranešame gerb. A. L. T. S. 39-tos kuopos nariams, kad mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės 6-tą, 7:30 val., A. Lutvino svetainėje, 69 S. Park St., Elizabeth, N. J.

Malonėkite susirinkti visi ir atsivesti norinčius prisirašyti prie A. L. T. S. 39 kp., nes yra daug svarbių dalykų apkalbėjimui. Taipgi ir mokesčius užsimokėkite, kurių jau yra užsibaigę, nes bus sulaikytas organas "Sandara".

A. L. T. S. 39-tos kp. Valdyba.

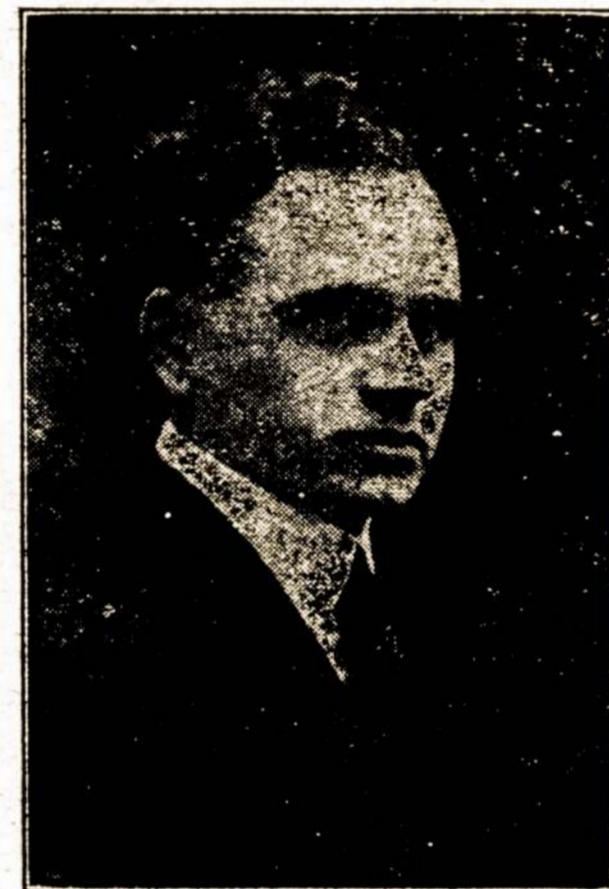
LIETUVIAI PATENKINTI TEISINGŲ MUSŲ PATARNAVIMU.

su sekančiu didžiausiu laivu LAPLAND, Gegužio 7 d. per BALTIC STATES FINANCE CO. išvažiuoja į LIETUVĄ sekančios upatos:

1) Jurgis Puras, 2) Kazimieras Juriene, 3) M. Babitas, 4) M. Storaitis, 5) Juozas Babitas, 6) Juozas Genevičius, 7) Anelė Genevičienė, 8) Motiejus Lanka, 9) Adolfas Sinkevičia, 10) Pranas Repšas, 11) Anelė Genevičiūtė, 12) Jonas Abrasonis, 13) Kazys Minkauskas, 14) Jonas Genevičius, 15) Antanas Neyiacas, 16) Konditas Purlis, 17) Jonas Minkauskas, 18) Dominikas Stripinis, 19) Jonas Keus, 20) Jonas Misevičius, 21) Pranė Misevičienė, 22) Feliksas Stundis, 23) Mikolas Vaveris, 24) Aleksandras Jozafalis, 25) Mi-

colas Milašius, 26) Teofilus Misevičius, 27) Bolėslovas Milašius, 28) Kazys Masiulis, 29) Pranė Masiulienė, 30) Johana Misevičiūtė, 31) Povilas Masiulis, 32) Liudė Masiulitė, 33) Petras Šapas, 34) Elzbieta Šapienė, 35) Stasys Masiulis, 26) Kazys Masiulis, 37) Adomas Rutkauskas, 38) Domė Rutkauskienė, 39) Adomas Bekša, 40) Marė Bėkšienė, 41) Ona Rutkauskiūtė, 42) Valter Šapas, 43) Juozas Sušinskas, 44) Vladė Sušinskienė, 45) Jonas Sušinskas, 46) Jaroslavas Sušinskas, 47) Charles Rudluis, 53) Liudvikas Sinkevičia, 54) J. Padolskis, 55) Johana Martinkaitė, 56) Stanislava Martinkaitė, 57) J. Marcevičia, 58) Antanas Mockus, 59) Barbora Mockienė, 60) Zigmontas Jankunas, 61) Kazys Petkevičia, 62) Antanina Petkevičienė, 63) Vladas Petkevičia, 64) Adolfas Mikolaitis, 65) Alena Petkevičiūtė, 66) Vladas Simonavičia, 67) Adolfas Petkevičia, 68) Marcijona Petkevičiūtė, 69) Stasys Čapas, 70) Juozas Slivelis, 71) Juozas Milušis, 72) Lucija Grušauskienė, 73) Adomas Kulbris, 74) Aleksandra Kulbienė, 75) Juozas Kulbis.

Dar yra apie 100, kurie yra padavę aplikacijas padarymui reikalingų dokumentų ir jeigu gausime reikalingas visas, tad su sekančiu laivu išvažiuos į Lietuvą apie 150 lietuvių



KASTANTAS NORKUS

Mūsų Atstovas Kaune, nuo kurio gavome kablegramą, kad visus nuo to laivo kaleivius jis pasitiks Berline ir aprupins kelionėje iki pat Kauno, taip, kad visi mūsų kaleiviai, pasiekę Berliną, jausis taip kaip namie. PAVASARIUI ATĖJUS LIETUVOJE REIKALINGI PINIGAI.

Siunčiant per mūsų Bankinę Įstaigą pinigus, Lietuvoje tampa išmokėti per 2-3 savaites. Mes siunčiame pinigus į Lietuvą tiesiog į Kauną mūsų kurjeriais, o mūsų atstovas Kaune, kuogreičiausia nusiunčia žmogui į artimiausią paštą, taip kad jokių sutrukdyimų nebuna ir pinigūs gauna į 2-3 savaites iš artimiausios paštos. Per mus siunčiant pinigus, Lietuvoje žmonėms nereik važiuoti į Kauną išmainyti čekių ir gaišt laiką, ir apsimokėti kelionės iškaščius kolei gauna savo pinigus. Per mūsų Bankinę įstaigą siunčiant pinigus, Lietuvoje gauna iki vienam skatikiu. Pinigus mes išsiunčiame žemiausiu dienos kursu.

Jeigu kurie nori, kad pinigai būtų išmokėti per dvi dienas Lietuvoje, tiems išsiunčiame Kabeliu. Siunčiant kabeliu užtikriname kiekvienam greitą patarnavimą.

Todėl, kurie norite siųsti į Lietuvą pinigų, kreipkitės per mūsų Bankinę įstaigą, o gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

BALTIC STATES FINANCE CORPORATION,
357 BROADWAY,
Tel. 1061, So. Boston, Mass.

Depozituojantiems į South Boston Saving Bank

INKORPORUOTA 1863 M.

Sutaupinimas per šešis mėnesius, pabaigiančius su Balandžio 18 d. 1921 m. \$351,694.27.

Ta suma buvo sekančiai paskirstyta:

Dividento No. 112, metinio paliukio 4½%, priskaityta depozitoriams	248,286.76
Išlaidų išmokėta	19,062.71
Valstijos taksų išmokėta	9,701.25
Prijungta prie Apsaugos Fondo ir perviršio atskaitos	74,643.55
	351,694.27

ALFRED Y. MITCHEL,
Iždininkas.

ŽEMLAPIAI IŠ LIETUVOS

Paskutiniomis dienomis gavome iš Klaipėdos Lietuvos žemlapių, kurios parduodame po \$1.25. Tad, kurie norite, pasiskubinkite, nes jau baigiame sykiu su užsakymu siųskite ir pinigų "Sandaros" adresu.

Smagi Vakarienė

Rengia L. M. Apšvietos Dar-ja Bus

1 D. GEGUZĖS - MAY, 1921

LIETUVIŲ SALĖJE,

E ir Silver gat., So. Boston.

Prasidės 6 val. vakare.

Gerbiami So. Bostono lietuviai! Kiekvieno lietuvių pareiga ateiti į viršminėtą vakarienę. Atsiminkite, kad šią vakarienę rengia moterų draugija ir jeigu norite susipažinti su So. Bostono moterų nuveiktais darbais ir ką gali. Tad visi valio į vakarienę. Taipgi, apart skanių valgių, bus ir visokių pamarginimų.

Ižanga tik 75 centai.

P. S. Norinčios prisirašyti galės įstoti už pusę kainos.

Prakalbos, Paminėjimui Darbinių šventės

PIRMOS GEGUZĖS

Rengia L. S. S. 71 kp., Lietuvos

Sunų Dar-ja, Lietuvos Dukterų

ir Sunų Dar-ja ir Lietuvių

Jaunuomenės Dar-ja,

Bus Nedėlioje,

1 D. GEGUZĖS - MAY, 1921 M.

RHODES HALL,

40 Prospect St., Cambridge.

Pradžia 2 val. po pietų

Kalbės "Keleivio" redaktorius

St. Michelonas, Pertraukose

dainuos Paulina Šarkaitė solo.

Vaikų choras, vedamas O. Raulinaičiūtės. Taipgi bus manologų, deklamacijų ir kitokių pamarginimų.

Visus kviečia atsilankyti,

Dar-jų Komitetas.

Puiki Lietuviška

UŽEIGA

pas

ANTANĄ TAMULEVIČIŲ

300 Broadway, S. Boston Mass.

KASDIENINIS MAISTAS

VISIEMS REIKALINGAS

Žinomas senas biznlerius

ANT. NAUJOKAITIS

208 West Fifth Street, South

Boston, Mass.

ATIDARĖ visokių produktų

krautuve, kaip tai Mėsos Mar-

kėtą ir Grosernia. Kviečia vi-

sus apielinkės lietuvius kreip-

tis su pirkimu maisto ir kitų

smulkmenų, čia rasite gerą

prekę ir mandagų patarnavi-

mą.

Adresas: "TRIMITO"

Redakcija ir Administracija,

Kaunas Laisvės Aleja 26,

LITHUANIA.

Strand Lunch

Puikiausia Lietuviška VALGYKLA So. Bostone. Svariai viskas užlaikoma. Valgiai visados švieži ir skaniai pagaminti.

Tągi ateik, o persitikrinsi.

K. BLINSTRUBAS, Prop.

304 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

ATYDA BOSTONIEČIAMS.

Užlaikome puikiausius trokus dėlei patarnavimo So. Bostono lietuviams. Reikalui prisiejęs: pervežti daiktus iš vieno namo į kitą, arba šiaip ką-kur reikės nuvežti ar parvežti visados kreipkitės, o turėsite gerą ir pigų patarnavimą.

JANKAUSKAS IR-PURAS,

327 E St., So. Boston, Mass.

PUIKI LIETUVIŠKA BUCER- NĖ ANT PARDAVIMO.

Biznis išdirbtas per penkis metus ir taipogi trokas, du vežimai rogės ir arklis puikus, kurs biznis atsieina keturioliką ir iki penkiolikai šimtų savaitėje. Norintis platesnių informacijų kreipkitės "Sandaros" Redakcijon,

327 E St., So. Boston, Mass.

DEL VISŲ!

Taisau visokius čeverkykus vyrų, moterų ir vaikų. Gali vaikščioti taip kad su naujais. Padarau stiprai ir gerai ir pigiai. Užeikite del persitikrinimo. Visiems patogi užeiga, arti Lietuvių svetainės.

A. ABAZORIUS,

301 E. St., So. Boston, Mass.

SKAITYKITE IR PLATINKITE

Tėvynės Ginėjų Lai kraštį

"TRIMITA"

"TRIMITAS" kas savaitę lan-kydamas savo skaitytojus, praneš jiems įvairiausių naujienų apie politikos ir karo padėtį, pasakas apie mūsų karžygius — kariuomenės, šaulių partizanų žygius fronte, apie mūsų priešų nedorus darbus ir klastas.

"TRIMITAS" duos įvairiausių pamokinių ir patarimų, reikalingų kiekvienam Tėvynės ginėjui žinoti.

"TRIMITAS" dėš gražių eilių ir karo dainų, apysakų atsitikimų ir fejtonų iš kovų lauko ir pačių kovotojų gyvenimo.

"TRIMITAS" eina 34 pusl. knygėlėmis, papuoštas gražiu viršeliu, žada pradėti eiti paveiksluotas.

Adresas: "TRIMITO"

Redakcija ir Administracija,

Kaunas Laisvės Aleja 26,

LITHUANIA.